

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

5-betűs betűsor egyszer 20 fillér
minden következőnél 16 fillér

Nyitólír sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, szeptember 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A főispán és a Kossuth-ünnep. Statárium Zágrábban.
- Toll és kard.
- A város nagy kölesőne.
- Keleti Gusztáv — öngyilkos.
- Az aradi Kossuth-ünnep.
- Kecskeméthy New-Yorkban.
- Riadalom az aradi adóhivatalban.
- Mantra egy adófelzárkólásban.
- A virillisták és a városatyák szaporítása.
- A méltóságos csizmadia.
- Az aradi Kossuth-poharak.
- Kép- és iparművészeti kiállítás Aradon.
- Magyar kártyások New-Yorkban.
- Tárca: Messziről . . . Irta: Szabóné Nogáll J.
- Regény-Csarnok: Hipnózis. Irta: Hardy I. O.

A főispán és a Kossuth-ünnep.

Arad, szeptember 3.

Lehet, hogy nyílt ajtókat döngöztünk. Azt meg tudjuk, hogy olyasminnek a bizonygatására vállalkozunk, a mi minden kétségen felül való. Érveket halmozunk össze egy olyan igazság oszlopkövének támasztására, a melynek gyökere meg-ingathatlanul, természetesen van a talajba növe. És mégis meg kell tennünk. Felhőkbe takarózott ez az oszlop, homályban uszik az igazság napja: el kell, hogy oszlassuk azt.

Abban a bizottságban, a mely a város Kossuth-ünnepét rendezi, ma délután indítványt tettek, hogy szólítsák föl a főispánt, elnököljön a Kossuth-ünnepen

tartandó diszközgyűlésen. Az ezt követő vitában, részint kifejezetten, részint burkoltan, két nézet nyilatkozott meg.

Az egyik azt mondta: fölösleges az indítvány, a főispán ugyanis meg fogja ezt tenni.

A másik azt vélte: dehogyan is fölösleges, nagyon is szükség van rá.

Tudjuk, hogy milyen oka volt az utóbbi nézetnek. A lapokat nem rég bejárta a hír, hogy a főispánok tartózkodni fognak a Kossuth-ünnepről. Hogy miért, az nem világosodott ki tisztán ezekből a híradásokból. Talán, ha a főispánoktól megkérdeznék, maguk se tudnának okot előkotorászni rá. Aminthogy ok nincs, és nem is lehet.

Mi az egyik felfogásnak sorompója mellé se állunk. Egyet tudunk, és azt az egyet most, a mikor a homály csak kezdődik, ki kell mondanunk. A főispánnak kötelessége, hogy a diszközgyűlésen elnököljön. Olyan kötelessége, a melyet, ha teljesít, nem várhat érte se elismerést, se dicséretet.

Azzal, ha elnököl, nem kötelezi örök hálára a hazafiság géniuszát; csak azt teszi, amit tőle, a ki Aradváros közéletének élére állított, megkövetelhetünk mi, akik, alkotmányos világban élvén, az ő ténykedését ellenőrizhetjük. A főispánnak tiszte a város közgyűléseit vezetni, ő vezeti ennél fogva a diszközgyűlést is.

Kiválóan fontos hivatalos teendők el-

vonhatják a főispánt attól, hogy valamely közgyűlést vezessen. Azonban most a Kossuth-ünnepnél fontosabb dolgot, miután az az egész nemzetnek ügye, becsületbeli dolga, nem tudunk elképzelni.

És veszélyes dolog volna, ha ezek a fontos teendők most lépnének előtérbe, a mikor természetszerűen azt a gyanút vonnák maguk után, hogy a főispán kibújt az ünneplés alól.

A főispánnak szívébe nincs módunk bepillantani. Semminő feltevésekbe nem akarunk bocsátkozni. Hanem mert az a kötelesség, amelyről fönnebb szóltunk, nincs paragrafusokkal körülszegezve: meg kellett állapítanunk ezt a kötelességet annak az érzésnek nevében, amely valamennyiünket eltölt, mikor a Kossuth-ünnepére készülünk. Ne mondja esetleg a főispán ur, ha csakugyan résztvesz a diszközgyűlésen: fölösleges volt őt erre a kötelességre kioktatnunk. Nemcsak az ő kedvéért tesszük. A napnál fényesebben kell, hogy a magyar közvélemény előtt álljon az igazság; a magyar szabadság megváltójának, a magyar nemzet új korszaka megalkotójának emléke előtt térdet kell hajtani mindenkinek, akár hivatalos nagyság, akár egyszerű polgárember. Folt esnek az ünnepi glórián, ha ehhez a gondolathoz még kétség is férkőznék.

Ezért kellett megvívunk ezt a szóvitát a kétségnek sötétben lebbenő szellemeivel.

TÁRCA

Messziről . . .

Irta: Szabóné-Nogáll Janka.

Egy fiatal asszony ült az asztal mellett és közönséges, buksifejű petroleumlámpa világa mellett levélpapírokat írt tele bizonytalan, düllöngő betűkkel. De minél többet írt, annál kevesebb írás marad az asztalon, mert ő a sorokat vagy azonnal újra ki is törölte, vagy öszszemorzsolta s eltüntette sz egész papírokat.

Bocsánatot kérek, de ez az asszony nem volt szép. S ha így vagyunk, most már igazán nem is tudom: történni fog-e hát vele valami nevezetes. Mert hiszen hummi egymás csakis a szépekkel szokott megesni s azokkal olyan sok, hogy ezeknek a másformáknak már alig-alig jut valami. De ha aztán mégis jut, ezek megöcsülnek; átvirrasztják érte az éjszakát, te-le firkálnak miatta egy doboz levélpapírt s el-sírnak érte minden könnycseppjüket.

Hát ő sem volt szép. Sovány volt, sápadt és nagyon szomorú. Csupa olyan tulajdonság, mely csak akkor tetszik a férfiaknak, ha az illető hölgy a másé. Pedig a házi szomorúság mindig olyan igazi. Ez is az volt. Igaz, mély, nehéz szomorúság, mely a sápadt kis arcot egészen elborította. A szája szögleteiben csak ez sötétlett, az állán is ez remegett s benne volt még abban a meggondolatlan hanyagságban is, melylyel furesa, hegyes kontyot csavarított a

feje tetejére. Benne volt még e ruhájában is, a kopott, piszkos, rosszul szabott szürke ruhájában és ott volt abban a két mély ráncban, melyet elől a ruha dereka vetett a vézna elgyengült kis gyerek-asszony csenevész mellére. Benne még a kezében is, melyet eldurvított a házi dolog s amely most szapora betűket vetett a parirra.

Egykor Dusikának hitták. S akkor Dusika fehér volt, puha, rózsás és boldog. Kék ruhát viselt, lenge, illatos battiszt, nagy, sallanos csokorral a karcsu derekán. Szőke haját három ágba fonta, — nagy napokon még négybe is, — s a homloka köré apró bodrokat csavarintott. Fehér csipke fodrok remegtek a lányos keblén, aranyláncan korálszivecskét hordott, a kezét csókolgatta valaki s a kisujja hegyét majd hogy meg nem ette. Milyen régen volt ez! Két hosszú év előtt. Ilyen volt Dusika akkor, de férjhez ment tiszta, önzetlen, ideális szerelemből; abból, melynek szava is alig van de annál több könyve. És tessék, most itt ülhet egyedül s sírhatja a véget nem érő levelet.

Már éjszaka volt. A vékony, fővárosi falon át hallani lehetett, hogy az óra odaát a másik lakásban ütni kezdett. Előbb négy vékonyat s utána teljes tizenkettőt azzal a szinte rejtélyes mély zugással, mely így éjjel, a nagy csöndességben, szomorú magányban úgy hangzik, hogy bizony hideg fut tőle végig a hátunkon. Ah, az az óra odaát szép óra lehetett. Bizonyosan a falon lógott, régi képek, családi emlékek között. Az ingája méltóságtelesen sétált fel, le a

kis üveg-ablak mögött s a hangja amint így eláradt, puha függönyöket, süppedő szőnyegeket, párnás pamlagokat simogatott végig. A kandallóból piros szemű paraszak néztek szembe vele s egy szép, nagy virágvázában dusibolyacsokor hervadt a tűnő percek után.

Ideát nem volt semmi. Mindent, ami szép, ami hasznos, ami tartós, csak a szomszédból kapták kölcsön. Még az óraütést is. És az ilyen szoba, melyben még csak óra sem ketyeg, olyan mint az a mesebeli táj, hol kivész a fűszál s még csak a madár sem jár. Nem is volt itt se régi kép, puha függöny, se szőnyeg. Még csak egy fehér kályha sem, melynek rácsa mögül a haldokló tűz áraszt egy kis hangulatot. Az egyetlen várópartó füle régen letört s ibolya helyett egy fűszeres számla meg egy adóintés volt legyezőformában belegyömöszölve. Bizonyosan azért, hogy hamarabb szembetűnjék, mert vannak az embernek néha olyan bolondos, nagyzó gondolatai, hogy azt hiszi: másként az illető el is lehet felejteni . . .

Szóval, az egész lakás olyan volt, amilyen csak lehetett egy fiatal, fellobbanó, szabad és teljesen bizonytalan jövődelmü ember lakása, ki egyszer csak meglát egy csinos és teljesen vagyontalan leányt s nőül veszi hozomány, apapanás, sőt családi óra nélkül önzetlen és ideális szerelemből. Készséggel elismerte, vallotta is azt a költői állítást, hogy neki a szerelem mindent pótol s nem pótolhatná az egész világ. Viszont méltányosan követelhetette a szerelemtől is, hogy a pótolás munkájában ne álljon hátrább

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Statárium Zágrábban.

(Halálra vonszolt százados.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 3.

Zágrábban ma érte el tetőfokát a horvát-szerb zavargás. Vad és féktelen volt a zavargás s ma gyáva meghunyászkodással *bocsánatot kértek* a szerbek a horvátoktól, a rajtuk elkövetett nértésért.

A szerbek bocsánatot kértek. Hányszor történt már, hogy a horvátok sárba tiporták a magyar lobogót, de nem kértek soha még bocsánatot. Hiszen ha evvel megelégedtek volna! Eldicsékedtek vele, s aratták az olcsó dicsőséget, melyben a horvát nép részesítette a magyar zászló megsértőit.

A mai zágrábi zavargások most aztán fordulópontra jutottak. *Kihirdették a statáriumot.*

A mai eseményekről következő tudósítás számol be:

Zágráb, szeptember 3.

A zendülések tüzeire olajat öntött a tegnapi zavargások egy véres eseménye.

Mialatt a rendőrség a Jellacsics-térről ellávitotta a tömeget, a Káptalan-térre összevondtak a tüntetők, a kik visszaszorították a rendőröket és bevették az ablakokat. Ugyanakkor a Prilázon is nagy néptömeg gyűlt össze, a mely a szerbek ablakait beverte.

Wittas nyugalmazott százados a tömeg közé lőtt és mellé talált egy mézárós legényt. Mint-hogy a Káptalan-téren egyre fenyegetőbbé lett a helyzet, még egy század gyalogságot és egy század lovasságot kértek, mire másfél század gyalogságot és fél század lovasságot rendeltek ki a tér kiürítésére. A *Prilázról vész hírek érkeznek*.

A Prilázon a tömeg dühe az ellen a ház ellen fordult, a melyben Wittas nyugalmazott százados lakik. Az egyre növekvő tömeg eloltotta az összes lámpákat, kitépte a falból a Pramberger-féle péküzlet ajtaját, torlaszt emelt a Kacsics-utca felé, majd széttörte a léckerítést és a deszkákkal beverte az összes abla-

kokat, még az első és második emeleten is. Két két ember megfogott egy-egy deszkát és „tüz” jelszóra az ablakok felé hajította.

A kirendelt fél század dzsidás kiürítette ugyan az utcát, de a tüntetők rögtön visszatértek, betörték a ház kapuját, berontottak Wittas lakásába, összevonták a butorokat és az egyes darabokat kihajigálták az utcára. Azután a Medulics-utcába vonultak a tüntetők és az ott lakó szerbek lakásaival is hasonlóképpen bántak el. Éppen most megy oda egy század gyalogság és a dzsidások. Wittas százados és neje a kerítésen át elmenekült.

Zágráb, szeptember 3.

Wittas százados lakásának feldulása után a tömeg két részre oszlott. Az egyik rész az *Ilica* felső részére ment *Markovics* szerb kereskedő üzlete elé, a melyet teljesen leromboltak, áruit kihordták az utcára és felgyújtották, de az odasiető rendőrség és lovasság megakadályozta, hogy az árut elégezzék. Néhány embert *letartóztattak*, köztük *Szirovátka* Hinkót, a „*Glasz Naroda*” című keresztény-szocialista újság szerkesztőjét és *Perszics* Iván, a „*Hrvatsko Pravo*” adminisztrátorát.

A másik rész megint kétfelé oszlott. Egyik csoport a *Rajner*-utcába ment, a hol az összes ablakokat beverte, a másik rész a *Dungulics*-utcába *Cekics* Dusan boltja elé vonult és az üzletet *teljesen lerombolta s elpusztította*. Más csoportok más utcákban járták sorra a szerbek lakásait és *gyújtogatók* módjára garázdálkodtak bennök. *Csak* kereskedő szőlejét *teljesen elpusztították* és borát kifolyatták. Mialatt a rendőrség és katonaság a város külső részein volt elfoglalva, a tüntetők az *Ilica*n lévő Szerb Házban megtámadták *Jovicics* kereskedő üzletét és kifosztották kirakatát. Hir szerint a tüntetők kívülről is kaptak segítséget parasztok és más elemek személyében.

Zágráb, szeptember 3.

Wittas háza előtt valóságos őrt állott a tömeg és a mikor a százados ma reggel fél hét órakor hazajött, a tömeg megrohanta az öreg embert, aki a szomszédházba menekült a nép dühe elől. De

a tömeg annak a kapuját is feltörte és az öreg embert rimánkodása dacára *kvon-szolta a házból és végig hurcolta a Kacsics-utcán folytonos ütlegek között*. A Kacsics-utca és az *Ilica* sarkán már *halottnak* vélték a tömeg a szerencsétlen embert és ott hagyta az utcán. Megint sok letartóztatás történt. A letartóztatottak között több asszony van, a kik a feldult üzletekben fosztogattak.

Zágráb, szeptember 3.

Wittas nyug. százados a rendőrségre hozták, a hol letartóztatták és rövid kihallgatása után *kórházba vitték*, mert nagyon súlyos sebekkel van borítva. Az éj folyamán 42 embert tartóztattak le, köztük két sebesültet. A ma délelőtt folyamán az *Ilica*n *Markovics* kereskedő kifosztott boltja előtt nagy néptömeg gyűlt össze. A rendőrség szétoszlásra szólította fel a tömeget, a mely azonban nem akart engedelmessé válni a parancsnak, mire az *Ilicát* lovassággal elzárták. Erre azután a tömeg szétfutott, mire a kordont ismét megszüntették. Délben 12 órakor a város legfontosabb pontjait katonaság szállta meg. Délután még három zászlóalj katonaság érkezett Zágrába.

Zágráb, szeptember 3.

(11 óra 30 perc.) Az *Ilica*n éppen most katonaság vonul fel.

Zágráb, szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) Wittas százados belehalt sebeibe.

Zágráb, szeptember 3.

A horvát hivatalos lap Zágrábban ma *kihirdetett a statáriumot*. Számos szerb polgár bocsánatot kér a horvát népen elkövetett sértésekért. Ennek folytán mintegy győzelmi mámorban a horvátok fellobogózták a várost. Most már remélhetőleg helyre áll a csönd.

Zágráb, szeptember 3.

Ma 12 és negyed órakor délben a zavargók a *Popovics*-cég üzletébe rontottak, a

s pótolja ki a háztartásban mindazt ami a szerelmen kívül még hiányzik.

Hát a szerelem pótolgatott is, ahogy lehetett. Az üres fal mellé tett egy zörgős bölcst s a kosárba egy síró gyereket. A régi virágtartóba fűszeres-számiát, meg adóintést. Már amit talált. Nem tehet ő arról, hogy ilyesmi sokkal több terem a fővárosban, mint nyíló s hervadó ibolya. S arról sem tehet, hogy a munkája mégis hézagos volt s egy kis résen mégis csak besurrant a gond, az elégedetlenség és sóvárgás olyan tájak felé, hol puhább függönyök sutognak, ibolya hervad s óra ketyeg.

— Mi baja, Dusika? Szeretne valamit?

— Igen.

Az első években olyan könnyen mondják ki az asszonyok ezt a szót s még mindig hiszik, hogy örökké boldogit.

— De hát mit?

— Nem tudom elmondani. Talán csak azt, hogy szebben süssön a nap. Három napja már, hogy én sem néztem az ablakon. Az üvegek elhomályosodnak s azokon a szürke táblákon át sejtem, hogy odalen élnek, mozognak, lármáznak az emberek. En csak itthon vagyok s napal még az óra ütését se halom.

— No, jó. Hát emegyünk sétálni.

Dusika majd hanyat esett. Két okból ez a vállalkozás teljesen lehetetlen volt. Először azért, mert volt gyerek, másodsor mert nem volt ruha. Ha ő sétálni megy: ki hordozza és rázza a pólyás babát? Isten tudja, hogy van, de az első gyerekeket valami titkos okból és babonából örökké rázni kell. A másodiknak, a

harmadiknak már mindegyre kevesebb jut ebből a babonából, a hatodik meg éppen örülhet, ha majd csak akkor rázzák ha iskolába kerül.

Az első okhoz hasonló fontos volt a második is. Nem volt ruha. A divat azóta, hogy Dusika férjhez ment s a bölcst mellé került, nagyon megváltozott. Akkor még egy dudorodást viseltek valahol, most ketté osztották ezt s a váira rakták. Dusika pedig még mindig az egy dudorodásnál tartott. Az ablakból nézte azóta az idők folyását s tudta, hogy az ő kis ünneplője a világi szereplésről egészen le-szorult.

— Nos, megyünk?

— Nem... Nem lehet... Nincsen ruhám.

Ruha... Dusika nem tudta, hogy ez az a büvös szó, melyet a boldogság kis kunyhójában soha, soha sem szabad kimondani, különben összeomlik minden, kivéve a fűszál s elkerüli ezt a tájat a csacsogó madár.

De ~~ő~~ megtörtént. Most már aztán komolyan baj lett a szerelemmel, mely bezzeg jól érzi magát abban a tudatban, hogy őt ugyan nem pótolhatja semmi a világon, de viszontszolgálatra nem képes, mert hiszen nem pótol itt még csak egy kimenő ruhát sem.

Ami szó esett ebben a dologban, azt a fiatal ur végezte el. Dusika csak nézett, nézett rá s nem tudott szólni. Pedig, ha tudott volna! De hát akár hiszik, akár nem: vannak olyan asszonyok a világon, akik nem tudnak beszélni. Az első esztendőben okvetlenül

vannak. Később aztán az idő csudát művel, de ilyenkor még vannak. Nem tudnak megszólalni. Vagy legalább nem a kellő pillanatban. Pedig sok minden másként lenne, ha a szívük nem szorítaná ilyenkor össze a torkukat. A világnak is egészen más fogalma lenne az asszonyokról, ha mindig ki tudták volna mondani azt, a mit éreztek. Hát még akkor, ha annak, amit mégis elmondtak, a felét igazán érezték is volna, a felét pedig elhallgatják.

Dusika nem tudott szólni és csak gondolatban mondta el, hogy hiszen nem azért nem mert ő kimenni az egy-dudorodásu ruhában, mert elvesztette bátorságát a szegénységgel szemben. Istenem, Istenem, hiszen Jeanna d'Arc már csak bátor hajadon volt és nem a szegénység ellen indult, melynek nincsenek gyorsanölő fegyverei, hanem egyenesen a csatába. És mégis a helyzetnek megfelelő toalettet csinált. Nézzük csak meg a korhü képeket.

A fiatal ur azonban nem nézegetett most képeket, hanem hogy Dusika csak jobban elnémult s elveszett a könyeiben, sarkon fordult s becsapta az ajtót. És becsapta azután is, szó nélkül, de sarkonfordulással, mihelyt meglátta a könyes szemecskéket, s pirosra dagadt arcot, a kis sovány állat, mely folyton megett. És az összeszorított száját, mely nem nyílt meg.

Dusika aztán magányos estéin úgy elnézte azt az ajtót. Ez volt, ez az egyetlen ajtó a szoba végében. Így nézve közel van min-

A Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

redőnyöket feltörték és a boltot kirabol-
ták. A mint a katonaság megjelent, a za-
vargók elvonultak, de a katonaság eltá-
vozta után ismét összegyűltek.

Frank képviselő fiát *letartóztatták*.

Zágráb, szeptember 3.

Ma délben kihirdették a statáriumot.
Berchtoldsheim gróf hadtestparancsnok a
Rudolf-kaszárnyába vonult vissza, a hol
kioktatta a tisztikart köteleességéről.

Erdekes, hogy a vidéki lakosságnak
hogy magyarították meg a bujtogatók a
zavargás okát. Azt mesélték, hogy a bi-
rótság táviratot küldött Zágrábba, melyben
megengedte a horvátoknak, hogy nyolc napig
rabolhassák és gyilkolhassák a szerbeket, s a
könnyen hívő parasztnép elhitte ezt a me-
sét. A rögtönítelő bíróság összeült. Estig
rendzavarás nem történt.

TÁVIRATOK.

A német császár orosz vendégei.

Posen, szeptember 3. A császár meghívá-
sára tegnap este ideérkezett *Cserikov* varsói
főkormányzó, továbbá a III. Frigyes Vilmos ne-
vét viselő pétervári testőr-gyalogezrednek pa-
rancsnoka, egy ezredese és 16 tisztje.

Roosevelt a trustokról.

Vorchester (Massachusetts) szeptember 3.
Roosevelt elnök beszédet mondott a trustokról,
a melyben azt mondta, hogy balgaság volna
a trustok megsemmisítését követelni, a nélkül,
hogy fogalmuk volna róla, hogy mit akarunk
tenni. Ő (az elnök) szívesen dolgoznék azzal
az emberrel, a ki a trustokban rejlő bajok meg-
szüntetését követelné, de nem támogatná ezt
az embert, ha a trustokat olyan módon akarná
megszüntetni, a mely az ország jólétét meg-
semmisítené. Az olyan ember, a ki a trustok
megsemmisítését olyan intézkedésekkel aján-
laná, a melyek az ország iparát megbénítanák,
legjobb esetben sarlatán, legrosszabb esetben a
köztársaság ellensége volna. Beszéde végén az
elnök annak a reményének adott kifejezést,

hogy a nemzeti törvényhozás teher valamit a
trustok dolgában.

Törzsfő-gyűlés Pretóriában.

London, szeptember 3. A *Morningpost* je-
lenti Pretóriából tegnapi kelettel, hogy a bel-
ügyek hivatalában *törzsfő gyűlést* tartottak, a
melyen mintegy 400 törzsfő jelent meg. A gyű-
lésen kihirdették a törzsfők előtt azt a rende-
letet, hogy a birtokukban lévő összes fegyve-
reket és lövészszerkeket be kell szolgáltatniok.

Toll és kard.

(Véres párbaj egy ujság-polémiaiból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Hetek óta tartó tollharc keletkezett abból
az afférből, mely *Szterényi* József miniszteri
tanácsos és *Gyórfly* Gyula országgyűlési kép-
viselő között támadt. Az ujságpolémia, melyben
az „Alkotmány” című klerikális lap vitte a ve-
zér szerepet, a legkiméleltelenebb hangon folyt, s
a vitából utóbb olyan bonyolult csetepaté tá-
madt, hogy az ügynek fegyveres uton való elin-
tézése kikerülhetlenné vált.

A dologban az az érdekes, hogy a küzd-
tér nem a miniszteri tanácsos és az orszá-
gos képviselő jelentek meg, kik a háborút
kezdték, hanem *Beniczky* Ödön hírlapíró és
Asbóth Jenő, aki mint párbajsegéd került ösz-
szekítettetésbe a bonyolódott ügygyel.

Beniczky Ödön volt az, aki az „Alkot-
mány” támadó cikkeit írta. *Bartha* Miklós és
Asbóth Jenő egy nyilatkozat miatt provokáltat-
ták őt, s a párbaj ma délután folyt le.

Bartha és *Asbóth* segédei a kihívás után
abban állapotokba, hogy sorshuzás döntse el,
ki verkedjék a kihívók közül *Beniczky*vel.
Barthára vonatkozólag, béna karjára való te-
kintettel, elhatározták, hogy ha a sors *Barthára*
esik, úgy a párbajt pisztolyal vívják meg;
ellenben ha *Asbóthra* esik, akkor karddal.

A sors *Asbóthra* esett.

A párbaj ma délután történt meg a Ma-
gyar Athlétkai Klub vívótermében. A felek
rendkívül hevesen csaptak össze, miközben

Asbóth kardja laposra fordulva, *Beniczky* fejét
érte, ki egy pillanatra elszedült, egyidejűleg
azonban *Asbóth* fején egy hatalmas sebet vágott,
mire *Asbóth* harcceptelenné válva, a párbajt
beszüntették.

Az ügy azonban, mely a sok papíron és
nyomdafestéken kívül, ma vért is kívánt, még
egyáltalában nincs befejezve, mert *Szterényi*
kontra *Gyórfly* és *Olay* ! a jos az „Alkotmány”
szerkesztőjével szemben a bíróságnál kerestek
elégítelt a nyilvánosság mulattatására történt
kölcsonös sértegetéseik miatt.

A város nagy kölcsöne.

(A pénzügyi-bizottság üléséből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Van Aradvárosának egy terhes nagy köl-
csöne, az ugynevezett *aszfalt kölcsön*, melyet
konvertálni szeretne kedvezőbb feltételek mel-
lett. Szükség volna továbbá az Újtelep-város-
rész csatornázására is, ha volna hozzá pénz.
Mivel azonban ez a kellék hiányzik, kölcsönt
akar felvenni Aradváros, melylyel az *aszfalt-*
tartozást konvertálná s az újtelepet csatornával
elláthatná. Ennek a kölcsönnek összege elég
nagy: *nyolcszáz ezer* korona.

Institóris Kálmán polgármester ajánlattételre
hivott fel több fővárosi pénzintézetet s hozzá
több ajánlat érkezett is be. Ezeket a pénzügyi-
bizottság kiadta *Boros* Vida törvényhatósági bi-
zottsági tagnak, s megkérte őt, hogy számítsa ki
minden egyes ajánlatból azt, hogy a kívánt
annuitásokban mennyi a kamat. *Boros* Vida
ezt a fáradságos nehéz munkát elvégezte s az
ő számításainak kíséretében kerülnek az aján-
latok a pénzügyi-bizottság elé.

Az ajánlatok 50 évre szólnak s közöttük
legelőnyösebbek a következők:

Magyar Jelzálog Hitelbank: 4.95 annuitás
(ebből kamat 4.88% a többi amortizáció 98.5
árfolyam.

Magyar takarékpénztárak közp. jelzálog-
bankja: 5.25 annuitás (4.815% kamat,) 99.50
árfolyam.

Pesti I-ső takarékpénztár-egyesület: 83
árfolyam, 4.95 annuitás (4.87% kamat.)

denhez, közel az asztalhoz, ágyhoz. Es miért
van az mégis, hogy a tizedik, huszadik ajtó-
csapásra már egy hangzik, mintha tompa, is-
meretlen, hideg messzeségbe csattant volna el
... A távolság beláthatatlan végekig terjed in-
nen az asztaltól, az ágytól kezdve, messze,
messze, valahová, ahová még e szó sem ér el.
A virrasztó asszonyka most már egyedül
van. S ime levelet ír a nagy messzeségbe mesz-
szíról.

— Milyen különös, — írja *Dusika*, —
hogy én most ebből a szobából írok leve-
let magának. Ha postára tenném, ennek a
lakásnak a címét kellene a borítékra írnom
s a levél ide jönne, ahol a címzett most már
sohasem tartózkodik. Azt akarom mondani

Itt megint nagy hévvel kellett egy egész
sört kitörölni, mert *Dusika* azt írta ebbe a le-
vélbe: édes kis öregem. Talán a tollából hul-
lott le, talán a keze ment rá a régi szokásra,
talán... Nem, ezt a talánt nem akarta s ki-
törölte az egész mondatot.

Ujra kezdte hát és keményebb fogással
írta:

— Azt akarom mondani, hogy meghalok.
Nem vagyok beteg — és ne féljen — nem is
teszek magam ellen valamit, csak meghalok,
mert meglojt a szívem. A babát nem vihet-
tem el.

Ezután ismét összefirkálódott egy-két levél-
papír, majd összegyűrve tűnt el az asztal
alatt, *Dusika* nem hagyott meg belőle mást,
csak azt, amit mé, ilyenképpen írt az utolsó
oldalra:

— A baba itt marad. Csak én magam me-
gyek el oda, hol teljesen egyformán öltöz-
ködik minden asszony s egy régi ruha miatt
sohasem csapják be az ajtót. A baba itt ma-
rad, átadom magának, vegye a karjára és ha
sir: csak rázza meg. De ne nagyon, csöndes-
késen, hanem nagyon, nagyon sokáig. Mikor pe-
dig majd megnő, ne mondjon neki rólam
semmi rosszat, ne mondja el az én nagy szé-
gyenemet, hogy egykor maga én rám nagyon,
nagyon haragudott. Es ha majd nem leszek
itt: jöjjön mindig haza, maradjon itt a mi
kis...

Megint pazar törlések következtek s aztán
Dusika pár sorral utoljára is befejezte a leve-
let így:

— Szerettem volna ezt szóval elmondani.
sőt ezerszer többet, de nem lehet. Azóta én
nagyon gyöngye vagyok. Ha néha rám néz, ha
az ajtóban megáll egy-két percre, mindig aka-
rok valamit mondani. Akkor is akartam! De
tele van a szívem s olyankor még jobban meg-
telik, valahogy nagyobb lesz, igazán, ez az, a
mi a torkomat szoritja és megöl. Hát beszélni
így nem lehet. Később elmúlik ez. Akkor is el-
mult. De várni kellene egy kicsit s maga so-
hasem vár; akkor sem várt még egy percig.
Csak elment s becsapta az ajtót.

Igy írt, ilyen közönségesen, lendületlenül,
mesterkedések híján, úgy, hogy ehhez hason-
lót sohasem tudott volna elkövetni egy jól ne-
velt novella-hősnő, ki nyolc hasábos rímeket
szokott komponálni, mielőtt száműzetésbe, vagy
halálba indult. *Dusika* csak asszony volt, s ez

a pár sor csak kiszakadt a szívéből forma és
színek nélkül, mint a hogy kiszakadt a szemé-
ből is a könnycsepp, színtelenül, tisztán, ne
hezen.

Csak asszony volt, csak ezt írta s mikor
végére ért, újra elolvasta. Nézte a görbe sorok-
kat, melyek mintha felemelkedtek volna s fut-
nának előtte, bosszu, vékony sorokban. *Dusika*
fáradtan, csüggedten, elikkadva nézett utána,
aztán lehajtotta a fejét, és felszepegett és el-
aludt.

Odaát még sokszor ütött az óra, s egyszer
csak hallani lehetett, hogy lenn kinyitották
a tölgyfakaput. Nem sokára itt is zörren a
kulcs, ajtó nyílt s a fiatal ur belépett a
szobába, melyet a törpe lámpa világított. Előbb
meghökken, hogy az asztal mellett találta a
kis kopott szürke ruhát, de aztán néhány óva-
tos lépéssel mégis mellé került s a papír fölé
hajolt.

A feje fájt a hiábavaló kávéházi virrasztá-
stól, bosszus volt, büszkeségében, önérze-
tében sértett, hogy az asszony még máig sem
szól. Nem közeledett és komoly makacosság
csukja le ajkait. Bizonyosan ki akarja börtölni
magának a diadalt, az alázatos térdhajtást, a
bocsánatkérést. Ezért játszsza a néma szen-
vedést.

Ilyeneket gondolt, mialatt lehajlott a papír
főlé. Aztán az ostoba éjszaka s a kegyetlen
gondolatok után elolvasta ezt a messziről jött
levelet.

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utközben, kocsin, hajón, vasuton, hadgyakorlaton tör-
ténik és halált, vagy rokkantságot okoz.

Oszták földhitel intézet: 96.5 árfolyam, 5% annuitás (4.5% kamat.)

A beérkezett ajánlatok közül a pénzügyi-bizottság egyet sem talált elég kedvezőnek a kölcsön felvételére. Arra az esetre mégis, ha a város feltétlenül felakarná venni a kölcson, legelőnyösebbnek tartja a Magyar Takarékpénztárak jelzálogbankjának ajánlatát, elfogadhatónak azonban azt is csak akkor, ha az 5.25%-os kamatot öt százalékra redukálja.

A pénzügyi bizottság Lőcs Rezső elnöknek ezt a prozódicióját elfogadta, egyúttal Boros Vidának általános helyeslés között jegyzőkönyvi köszönetet mondott azért a munkáért, amelyet az ajánlatok körül végzett.

Ezzel kapcsolatban került tárgya alá az aszfalt-kölcson konverziójának kérdése is. A Magyar aszfalt-részvénytársaság hajlandónak nyilatkozott a 26 éves lejáratú 463.355 koronás tartozást azonnal elfogadni, ha a város még tízenkét ezer koronát ráfizet. Kimutatja a társulat, hogy 21.000 korona járna neki különféle veszteségek címén, nagylelkűségből azonban megelégszik 12.000 koronával is.

A bizottság erre vonatkozólag azt határozta, hogy miután nem lehet megállapítani, hogy szerződés szerint és jogosan mennyi jár az aszfalt-társaságnak, kiadja az ügyet a jogügyi bizottságnak és a főügyésznek véleményezés céljából. Elvileg azonban már most kimondja azt, hogy a konverzió létrejötte esetén is a tartozásnak csak egy részét fizeti vissza, a százhuszonegy ezer koronát kitevő ugynevezett „tökésített fenntartási járulék”-ot azonban nem, miután ennek évenkénti kamata körülbelül nyolcezer koronával kevesebbet tesz ki, mint amennyit a városnak évenként az aszfaltutak fenntartásáért, javításáért fizetni kellene.

Az ülésen Lőcs Rezső adügyi tanácsos elnöklése alatt jelen voltak: Boros Vida, Deutsch Bernát, Bund Henrik, Fényes Dezső, Gebhart István, Kohn S. N., Lengyel Tivadar, Mayer Miksa, Ottenberg Tivadar, Ring Géza, Rosenberg Miksa dr., Révész Adolf, Szathmáry János, Urbányi Béla, Wallfisch Armin és Vannay Gyula jegyző.

SPORT.

+ **Főuri falkavadászatok.** A sok éven át nagy lendületnek örvendett falkavadászatok, amelyek a fővárosban az udvart és az egész uri társaságot egyesítették, annak idején annyi kalamitással voltak kénytelenek megküzdeni, hogy utóbb már a teljes feloszlás veszedelme fenyegette őket. A sok kalamitás közt az volt a legnagyobb, hogy a király már néhány év óta lemondott a lovas vadászatokról s hogy Eszterházy Miklós gróf visszalépett a falka nagy tevékenységétől. A magyar sportkörökre annál kellemetlenebbül hatottak ezek a kalamitások, mert amíg Ausztriában a falkavadászatok ma is virágzanak és évről évre nagyobb arányokat öltenek, addig Magyarországon ez az előkelő mulatság nagy dekadenciába esett az ausztriai sportkörök nem csekély kárörömére. Közlebb azonban, amint fővárosi tudósítónk táviratozza, örvendetes fordulat állott be a magyarországi falkavadászatok ügyében. Nádasdy Ferenc gróf vállalkozott rá, hogy falka nagy lesz s a falka fenntartásáról maga gondoskodik; Csekonics Endre gróf pedig igazi nagyuri bőkezűséggel azt ajánlotta föl, hogy az összes károkat, amelyeket a falkavadászatok a mezőkön okoznak, a sajátjából fogja fedezni. A magyar sportkörök nagy lelkesedéssel fogadták Csekonics gróf nagylelkű ajánlatát, mert az évi kiadások közt a legnagyobb rubrikát az okozott károk fedezése tette. És hogy ez a baj immár el van hártva, most már semmi akadály nincs, hogy Magyarországon is újra fel-

lendüljön a falkavadászat s ismét olyan legyen mint akkor volt, amikor ezt az osztrák sportkörök méltán irig elték.

+ **Aradiak a debreceni tornaversenyen.** A jövő hét első napjain avatja föl nagyszabású versenyek kíséretében új sportpályáját a debreceni Torna- és Kerékpár Egyesület. A verseny napok teljes sorrendje immár kész és lezáródtak tegnap déli tízenkét órakor a nevezések is. Aradról a versenyekre a következők neveztek: Alt János, Ziffer Sándor, Neidenbach Ödön és Solymos Ferenc, az Aradi Tornaegyesület. Petkovics Béla aradi, Duffner János és Györffy Ernő az aradi „Meteor” kerékpárklub tagjai.

Az Aradi tornaegyesület tagjait dr. Steinitzer Pál alelnök és Nagy Sándor titkár, művezető vezetik. Az egyesület elnöksége ez uton is felszólítja az egyesület azon tagjait, a kik ezen kirándulásban résztvenni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat ma este 6. és 7. óra között a lyceumi tornacsarnokban bejelentésük, hogy az elszállásoláshoz és egyéb kedvezményekről idejekorán történhessék intézkedés. Az elnökség.

+ **A Meteor Kerékpár Klub tagjait** kéri az elnökség, hogy a csütörtök esti fontos értekezletre minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek.

Az aradi Kossuth-ünnep.

(A végleges program.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Szépnek és nagyarányúnak ígérkezik az a hazafias ünnep, melyet Kossuth Lajos születése napjának 100-ik évfordulójára rendez az aradi polgárság szeptember 19 én.

Az ünnepből a polgárság hivatalos képviselője, a városi törvényhatóság is kiveszi a maga részét. Bizottságot küldött ki, hogy ez állapítsa meg az ünnepen való részvétel módjait.

Ez a bizottság, melynek tagjai mind városi képviselők, ma délután öt órakor tartott ülést a városházán. A mint itt beszéltek a bizottsági tagok, melegen, lelkesedéssel, olyanok ígérkezik az aradi Kossuth-ünnep is. Ezeknek a bizottsági tagoknak az volt a törekvése, hogy fényes, nagyszabású legyen ez az ünnep, mert — ezzel indokolták — ilyen ünnep csak minden századik esztendőben esik.

A bizottság ülésén, melyről az alábbi tudósítás szól, Institoris Kálmán polgármester elnökölt. Marosi Miklós tb. aljegyző olvasta fel annak a szűkebbkörű bizottságnak a jelentését, amelyet a nagybizottság küldött volt ki.

Ez a kisebb bizottság akként állította össze a programot, hogy az ünnep első aktusa a diszközgyűlés, melyet istentisztelet követ a városháza előtt felállított sátor alatt. Innen diszmenet lesz a vértanu szoborhoz, honnan a menet a Fábian-ház előtti emléktáblához vonul.

Evvel kapcsolatosan Simay István jelentette, hogy ő a honvéd-egylet és a város koszorúival Budapestre megy, a Kossuth mauzóleum alapkövetételére. Kéri, hogy helyette majd más beszéljen.

Institoris polgármester ekkor jelentette, hogy a koszoru szalagján ez lesz a felírás: „Arad sz. kir. város közönsége — Kossuth Lajos emlékének”. A koszoru szalagja a város színeit fogja viselni.

Barabás Béla a városi színek használata ellen fakad ki. Azt mondja, hogy a koszorun legyen nemzeti színű szalag. Arad város színeit senki sem ismeri, még az aradiak sem s hiányzik a városi színekből a nemzeti érzés.

Institoris Kálmán polgármester pártolja a város színeit, mert ezáltal a város a saját körében is megadja a kellő tiszteletet Kossuth Lajos emlékének.

Barabás nézetét oszlotta Kristyóry János is. Ok ketten, mikor látták, hogy többen a városi színek mellett vannak, már megalkudtak s az egyik szalagon megengedték volna a városi színt, ha a másik nemzetiszínű lesz, de a polgármester újból sorompóba lépett a városi szín érdekében. Végre is a városi szín győzött. Ezt fogják a tanácsnak ajánlani.

Ekkor azután fölmerült a kérdés, hogy Simay helyett, aki fölmege a fővárosba, ki legyen az ünnepi szónok. Két név került forgalomba. Csécsi Imréné és Edvi Illés Lászlóé.

Tanakodtak ide-oda, hogy melyik a kettő közül.

— Csécsi jól beszél! szolt az egyik.

— Eddi-illés László is elég szónok! szolt a másik.

— Edvi-illés Lászlónak — *diszmagyarja is van* — mondotta ekkor Kristyóry s ez az argumentum meghozta Edvi-illés Lászlónak a pálmát. Ő lett az ünnepi szónok, holott Müller Károly és Nagy Sándor dr. a mellett kardoskodtak, hogy egy öreg honvéd, Simay pedig a mellett, hogy Salacz Gyula legyen az ünnepi szónok.

Simay István most fölvetette a kérdést, hogy nem lenne-e jobb, ha előbb lenne istentisztelet, s csak azután a diszközgyűlés. Hivatkozott Frintre, aki szintén illendőbbnek találná, ha az ünnep az istentisztelettel kezdődne. Ebben aztán meg is állapodtak.

A program tehát így változott. Reggel 9 órakor istentiszteletet a városháza előtti sátor alatt, innen felvonulnak a törvényhatóság tagjai s a meghívott hatóságok képviselői a közgyűlési terembe, a hol diszközgyűlés lesz a főispán vagy a polgármester elnöklése alatt. Az elnök megnyitja a közgyűlést, s átadja a szót Kádas Kálmán főjegyzőnek, aki méltatja a nap jelentőségét.

Barabás Béla ekkor föl szólalt, hogy tekintve ennek az ünnepnek a nagy jelentőségét, föl kellene hívni a főispánt, hogy ne bujjon ki az elnöklés alól, mert ő már látja előre, hogy ki akar bujni. A polgárság elvárja s a főispán kötelessége, hogy ezen a közgyűlésen elnököljön. Ezt elvárja tőle ő is, s reményli, hogy így is lesz.

Kristyóry János méltatlankodva fogadta ezt az indítványt:

— Hogy lehet ilyesmit fölteni egy Urbán Ivánról?

Institoris Kálmán polgármester is kijelentette, hogy erre nem szabad fölkeríteni a főispánt, mert megsértenék vele.

Ezután folytatták a program végleges összeállítását.

A diszközgyűlés után, melyre csak jeggyel lehet bemenni, felvonulás lesz a vértanu szoborhoz. A felvonulás elrendezői Teateschi Viktor és Vizer Lajos, kiknek a felvonulásban résztvenni óhajtó testületek, egyletek jelentésük be e szándékukat nyolc nappal az ünnep előtt.

A szobornál lesz ének, majd Müller Károly fog beszélni a néphez.

Innen a Fábian-utcai ház elé vonul a menet, a hol Edvi Illés László fogja méltatni a nap jelentőségét.

A bizottság elhatározta, hogy fölkeríti az összes hatóságokat és testületeket, hogy az ünnepen vegyenek részt és a résztvevők számát jelentsék be.

Deutsch Bernát megemlítette, hogy talán jó volna a felekezeteket is meghívni.

Kristyóry János tiltakozik az ellen. Aki meghívó nélkül nem akar jönni, ugymond, az pusztuljon erről az ünnepről. E fölött aztán napirendre is tértek.

Szóba került még, hogy diszmagyarban jelenjenek-e meg az ünnepen a városatyák.

— Aki teheti, — szolt közbe Simay István.

— Mindenesetre fényesen ki kell öltözködnünk — toldotta meg Kristyóry.

Végül elhatározták még, hogy előtte való este nem világítanak, mert esetleg a sötét ablakok beverésével végződhetnék. Azt pedig nem akarják, hogy bárkinek is keserűség legyen az ünnep, s hogy meghívják az összes iskolák ifjúságát s megkéri az igazgatóságokat, hogy erre a napra adjon szünetet.

A gyűlésen jelen voltak Institoris Kálmán elnöklété alatt Barabás Béla, Deutsch Bernát, Domonkos Lajos, Kádas Kálmán, Kristyóry János, Kohn S. N., Müller Károly, Nagy Sándor dr., Sarlot Domokos, Simay István, Marosi Miklós.

Keleti Gusztáv — öngyilkos.

(A halott családjának följelentése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 3.

Tegnap halt meg Keleti Gusztáv, a mintarajziskola igazgatója és jeles festőművész, kinek elhunytával a magyar képzőművészet elvesztette egyik kiváló oszlopát, a rajzitanítás kezdeményezőjét és mievőjét.

Senki sem tudta, hogy mi vitte a sirba a művészt. A hivatalos gyász a maga megszokott módjával vette körül a ravatalt s ezalatt a gyászoló család tűnődött, hogy vajjon mi vitte a sirba halottjukat.

Ma aztán rájöttek a halál okára. Keleti Gusztáv öngyilkos lett. Nehéz nyavalyában sanyalódott a művész már jó ideje: gyógyíthatatlan tüdővész sorvasztotta amugy is gyenge szervezetét. Ez vitte sirba. A család ma fel is jelentette a rendőrségen, hogy Keleti Gusztáv nem természetes halállal mult ki, hanem öngyilkos lett. Jobb halántékon lötte magát.

A hír gyorsan szárnyra kelt s mindenütt nagy megdöbbenést keltett.

Temetése holnap, csütörtökön délután fél négykor lesz az Andrássy-ut 71. sz. a. gyászházból.

Az orsz. képzőművészeti tanács elnöksége a gyászoló özvegyhez a következő részvéttáviratot intézte:

Nagyságos Asszony! A természet kárlehetetlen törvényei úgy intézkedtek, hogy Komjásszeghy Keleti Gusztáv is, noha egy emberöltőn át törhetetlennek látszott az ő fáradságát nem ismerő tevékeny élete, végre is kidőlt a földi élet serából, elköltözött oda, a honnan küldött. Nagyságod szerető és szeretett férjét, a család gyöngéd szívű és fenköltlen gondolkodó atyját vesztette el az elhunytban, a magyar közélet pedig oly férfit gyászol benne, kinek szünet nélkül való működése nem korlátozódott a kimért egyéni kötelesség szűkebb határai közé, hanem még a közel multban is, míg erejének teljessége fölött rendelkezni tudott, munkálkodása méreteken is, sokféleségben is úgy hatott a közre, mintha százak feladatának teljesítését vállalta volna magára. A művészeti oktatásnak hazánkban való megalapozásából a legnagyobb munkarész az ő nevéhez fűződik, a széptudományok irodalmi művelésében korszakot kezdett hazánkban és az ecsettel kifejtendő művészetben is maradandó emlékeket hagy nemzete részére. Hoszu időközön át ott a hol a magyar művészet érdekében történt valami, vagy volt történendő, Keleti Gusztáv szóval, tettel, tanácsal soha sem hiányzott, s mindenkor a saját lelkiismeretében kereste és találta legfőbb, sokszor egyedüli jutalmát.

A Magyar Országos Képzőművészeti Tanács, melynek az elköltözött nagyrabecsült és a feladatok teljesítésében mindig egyik legelőjáró tagja volt, mély gyászszal, igaz fájdalommal lép Nagyságodhoz, szomorú özvegyességében, s óhajtja, hogy a közrészvétnék az egyik legigazabb megnyilatkozása is hozzájáruljon a Nagyságod fájdalmának enyhítéséhez.

Mélyen érzett részvétünk őszinte kifejezése mellett maradtunk Nagyságod iránt kiváló tisztelettel, Budapesten, 1902. szeptember 2-án. Zsilinszky Mihály államtitkár, a képzőművészeti tanács elnöke. Dr. K. Lippich Elek min. osztálytanácsos. a képzőm. tanács ügyvezető előadója.

TANÜGY.

(—) A beiratások eredménye. Az aradi középiskolákban az ideai beiratások eredménye a következő:

A főgimnázium két első osztályába beiratkozott 121 tanuló, a másodikba 71, a harmadikba 72, a negyedikbe 55, az ötödikbe 50, a hatodikba 60, a hetedikbe 35, a nyolcadikba 29.

A főreáliskola első osztályába beiratkozott 45, a másodikba 39, a harmadikba 41, a negyedikbe 42, az ötödikbe 17, a hatodikba 24, a hetedikbe 13, a nyolcadikba 19

A tanítóképző intézet első osztályába felvett 30, a másodikba 32, a harmadikba 34, a negyedikbe 34 növendék. Az első osztályból 50 jelentkezőt vissza kellett utasítani.

Kecskeméthy New-Yorkban.

(Az igazi levelek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Ugy látszik, végre Kecskeméthy Győzőnek igazi nyomára lehet akadni. A nagy stílű sikasztó, ha az alábbiak igazak, minden valószínűség szerint New-Yorkban van.

Erre lehet következtetni abból, hogy Veszprémben lakó szüleinek s egy odavaló barátjának levelet írt, melyet New-Yorkból küldött s erre vall egy amerikai pincér levele is, melyet a Pesti Hirlap kapott.

A veszprémi levelekre vonatkozólag a következő távirati értesítést kaptuk:

Kecskeméthy Győzőtől New-Yorkból két levél érkezett ma Veszprémbe. Az egyik levelet Veszprémben lakó szüleinek írta Kecskeméthy, a másikat pedig egy Grassl nevű barátjának.

A szülők minden kétséget kizáró módon felismerték fiuk irását.

Kovács veszprémi vizsgálóbíró lefoglalta a Kecskeméthy szüleihez érkezett levelet. Grassl ívelét is le akarta foglalni a vizsgálóbíró, de Grassl megtagadta a levél átadását.

A vizsgálóbíró a leveleket felküldte a budapesti államrendőrségre.

A P. H. különben újabb levelet kapott Amerikából. Ezuttal nem Kecskeméthy írta, hanem egy new-yorki kávéház alkalmazottja, a ki azt állítja, hogy Kecskeméthynek nyomára lehetne jönni. A levél, mely a Café Internationál levélpapírján van írva, így szól:

New-York, 21/8. 1902.

Tekintetes szerkesztőség!

A napokban egy itten lévő jó barátommal (aki Kecskeméthy Győzőnek volt iskolatársa) egy Brooklynban lévő első rendű szállodában nyertünk alkalmazást.

Este 8 és 9 óra között bejött oda egy borotvált arcú és bajuszu fiatal ember és vacsorázott. Még nem fejezte be a vacsorát, midőn barátomhoz (aki abban a percben nem volt elfoglalva) fordult s meglehetősen magyaros kiejtéssel és a lehető legrosszabb nyelvezettel a következőket mondta: „waiter please give my a little bread!” — Barátom, a ki e beszédből rögtön látta, hogy „zöld” emberrel van dolga, jobban megnézte a vendéget s majd kővé meredt, mikor benne Kecskeméthyt ismerte fel. Pillanatnyi gondolkodás után a konyhába jött és azt mondta nekem, hogy menjek egy percre az étterembe, ezen és ezen a helyen ül Kecskeméthy s ha én felismerem, szóljak az utcán

álló policemannak. Eleinte nem akartam hinni a dolognak, azonban nagy volt a csodálkozásom, mert mire az étterembe léptünk az említett vendég, úgy látszik felismert barátomat, mert ételének egy részét otthagya — már távozott.

Kérem a tek. szerkesztőséget, sziveskedjék az ottani rendőrség kezeihez juttatni mivel határozott meggyőződése, hogy ez lehet a vezérfonal a rendőrség kezén Kecskeméthy hollétének kikutatására.

Barátom állítása szerint Kecskeméthy európai Tegetthof-szinü kabát, világos nadrág és amerikai szalmakalap volt. Az őt kiszolgáló pincérnek fél dollár borraivalót adott Teljes tisztelettel: Eugen Fränkel, 113 Second Avenue New-York.

A virilisták

és a városatyák szaporítása.

(Tömeges felszólamlás a névjegyzék ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

A mai napig volt közszemlére téve Aradváros jövő évi virilistáinak az a névjegyzéke, melyet a számvevőség állapított meg az adó-alapon. A névjegyzék ellen az igazoló választmányhoz benyújtott felszólamlásokat ma lezárták.

Más években csekély számu, többnyire tévedéseket korrigáló felszólamlás támadt meg a névsort, míg most egészen más jellegű és egyben nagy tömegű felszólamlással lesz dolga az igazoló választmánynak. Körülbelül harminc aradi polgár támadt meg a névjegyzéket azon az alapon, hogy a virilisták névjegyzékéből kimaradt, holott pedig a belügyminiszternek tavaly kiadott rendelete értelmében helyet kellene foglalnia a legtöbb adót fizetők között.

A miniszteri rendelet, melyre itt hivatalos távirati értesítés történt, amely a városatyák számának a szavazók létszámához mért szaporításáról szól. Ennek értelmében követelik a felszólamlók, kik nem fizetnek ugyanannyi adót, hogy az eddig évenként megállapított, azaz számszerint hetvenegy virilista közé felvehetők lettek volna, de nem fizetnek annyit, hogy helyük lehet a törvényhatósági bizottságban, ha ennek tagjait az aradi szavazók létszámához képes száznegyre szaporítják.

Ez a tömeges felebbezés nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a városatyák szaporítását Aradon sürgősen keresztülvigyük. A törvényhatósági bizottság, mint ismeretes foglalkozott már az említett miniszteri rendelet alapján az ügygyel, ki is mondta egy előbbi határozatával ellentétben, a szaporítás szükséges voltát, semmi jelem sem mutatkozott azonban arra nézve hogy a szaporítást rövid időn belül keresztülvizsgálják. Sokan várták, hogy a virilisták idén megtartják a választásokat a városatyák számának kiegészítésére, az a közvélemény azonban, hogy a jövő évi virilisták névjegyzékét a régi rend szerinti állítást össze, azt mutatja, hogy a választások még sem tüzték volna ki a folyó év végére. Ugyanis a városatyák választása csak a virilisták névjegyzékének végleges megállapítása után történhetik, már pedig, ha a jövő évre csupán annyi virilistája let volna Aradnak, mint volt ennekötte, törvényhatósági bizottság másik felének a választottaknak megszorítása sem volna szükségessé.

A névjegyzék ellen beadott felszólamlások elől azonban nem lehet kitérni. A polgárság követeli ama jogát, melyet

törvény számára biztosít. Ugy értesülünk, a felszólamlások hatása alatt megváltozik az a terv, hogy a városatyák szaporítását két év múlva, a rendes három évi választási idő alkalmával vigyék keresztül, hanem megcsinálják azt még ebben az esztendőben. Itt még felmerül az a kérdés, vajjon az új városatyák mandátuma két évre szóljon-e, vagy pedig hatra. Ehhez a kérdéshez még sok szó fér.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívás. Az aradi zenekedvelők egyesülete e hó 14-én vasárnap délelőtt tíz órakor a városháza emeleti kistermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a t. egyesületi tagok ez uton tisztelettel meghívottnak *Tárgysorozat*. 1) Pénztáros jelentése 2) Számvizsgáló bizottság jelentése 3) Titkár jelentése 4) Tisztikar megválasztása 5) Indítványok. Az elnökség.

A méltóságos csizmadia.

(Stadion gróf karrierje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Egy aradi uri ember érdekes levelezőlapot kapott Csehországból. A levelezőlapot a fejedelmi gazdaságu gróf Stadion-majortus egyik előkelő tisztje írta, akivel nyári üdülőhelyén ismerkedett meg az illető uri ember.

A levelező lap kis nádas parasztházat ábrázol egy erdő tisztás helyén. Olyanféle formájú ház, melyekben falusi földműves magyarak laknak.

Ebben a kis nádasházban gróf Stadion Ede, a majdnem százmillió koronát érő Stadion-hitbizomány mai majoreszkója lakik.

Erdekes története van ennek a háznak.

Gróf Stadiont sokan ismerik Magyarországon. Néhány évvel ezelőtt még Biharmegyében lakott Stadion gróf. Az érmellék szilvási részén, Ákos községben.

Nem jószántából lakott itt a gróf. Családjá internálta ide. A nemes gróf — egyenesen szólván — nagy mértékben elzüllött. Fokrolokra súlyedt lefelé. Végre a pálinkaivásnak adta magát.

A grófi familia aztán elcsapta magától. Egy kis kegydíjat biztosított neki. Ezt is avval a föltétellel, hogy ezen a vidéken marad.

Ismert alak volt a környéken mindenütt Stadion. Megpumpolt mindenkit s megivott annyi szeszt, a mennyit igen kevés ember még. Végül már lakása sem volt. Egy ákosi szegény csizmadia ember adott neki lakást. Izzetesképen aztán a grófnak meg kellett tanulnia a csizmafoltozást és segitenie a házigazdának.

A legutolsó időkig az ákosi kis viskóban lakott és csizmadiáskodott Stadion gróf. Itt érte a nagy meglepetés. Családjá férfitagjai gyors egymásutánban meghaltak s ő lett a csehországi Stadion-hitbizomány majoreszkója. Forintonként kérte össze az utárltságot, hogy elmehessen a százmilliósi vagyton átvételére. Azóta persze rendezték a gróf minden adósságát. Ő ma az osztrák urak házában tagja s talán a leggazdagabb osztrák főúr. A Stadion-kastélyok azonban üresek a dominiumban.

A gróf megcsináltatta egy erdő közepén az ákosi nádas háznak a hasonmását. Még a butorozása is ugyanolyan. Ott éls ki nem mozdul onnan. Csizmadia műhely is van a házban. Mint egy fürdőző uriembernek beszélte Stadion tantje, a gróf maga csinálja a csizmáit s épen úgy iszik, mint hajdanában. Csak persze valamivel jobb italokat.

Riadalom

az aradi adóhivatalban.

(Egy ezer koronás hiány története.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Az aradi adóhivatalban tegnap és ma kínos izgatottságot keltett egy ezer koronás hiánynak fölfedezése. Senki se tudta, hogy mint keletkezhetett, mi lehet az oka, a mig végre hecssas rovincsolás után rájöttek, hogy a hiány tulajdonképen nem hiány, csupán egy pénzeszacskónak téves csomagolása folytán mutatkozott.

Ennek a nagy riadalmat okozott „hiány”nak ez a története:

Tóth Lajos adóhivatali pénztáros tegnap délután a számadások vizsgálata közben ezer koronás hiányra akadt. Miután az adóhivatalnak a hónap első napján nagy kifizetései vannak, az a valószínűség merült föl, hogy elsején tévedésből ezer koronával többet fizettek ki. Miután a hiány keletkezése a számadásokból nem derült ki, Tóth adótárnok arról hivatalos jelentést tett az aradi pénzügyigazgatóságnál.

Embey Iván pénzügyigazgató-helyettes erre megbizta Blaur pénzügyi titkárt a rovincsolással, a ki ezt azonnal megkezdte.

Legelőször a könyveket vizsgálták felül, de azokból semminő fölvilágosító adat nem került elő. Mikor ez nem vezetett eredményre, a pénzes zacskókat sorra fölbontották és megolvasták azoknak tartalmát.

A pénzes zacskók vizsgálatánál azután rájöttek az állítólagos hiányra. Az egyik pénzeszacskóban, a melyben a fölírás és az adatok szerint kétszáz darab tíz horonás volt becsomagolva, tévedésből még 50 darab husz koronást tettek, úgy, hogy az nem kétezer, hanem három-ezer koronát tartalmazott.

Ez az ötven darab husz koronás okozta az ezer koronás hiányt a számadásokban. Mikor ezt megállapították, Blaur pénzügyi titkár befejezte a rovincsolást és erről jelentést tett a pénzügyigazgatóságnak.

Az adóhivatalban persze könnyebben lélegzetek föl, s örültek, hogy a hiba, a mely esetleg más föltevésekre is adhatott volna okot, idejekorán kiderült.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* A színházak erkölcsi ellenőrzése. Debrecen város szinügyi bizottságának legutóbbi ülésén figyelemreméltó beszédet mondott Gulyás István dr. bizottsági tag a szinműirodalom perverz elfajulásáról. A színház kulturális hivatásáról beszélt és arról, hogy a debreceni színház a mult szezonban nem egyszer letért nemes utjáról. Hogy ez a jövőben ne történjék meg, ellenőrzést javasol. Az igazgatóval kötött szerződés nem biztosítja azt, hogy a színház nívója kellelő ellenőrizhető. Indítványozza, hogy a bizottság találjon módot az ellenőrzés szigorítására. Szerinte igen hathatós módja az ellenőrzésnek, ha az igazgató minden premier előtt jelmezes főpróba tartására köteleztetnék. A főpróbán a sajtó képviselői és a színházbizottság egy kiküldött képviselője megtehetnék észrevételeiket s a perverz, erkölcselen darabok szinrekerülését megakadályozhatnák. A bizottság tagjai érdeklődéssel hallgatták végig Gulyás István dr. fejtegetéseit. És mert a dolgot fontosnak tartották, megkérték, hogy indítványát írásban adja be. Indítványát azután a legközelebbi, még a szini évad megkezdése előtt tartandó ülésen fogják tárgyalni. Az eszme megvalósításához bizonyára sok szó fér, de helyes dolog, hogy a debreceniek a színházi erkölcsök problémájával komolyan foglalkoznak.

* A Proletárok hatvanketteszer. A Nemzeti Színház mai kommunikéje jelenti, hogy szombaton új betanulással kerül színre a Proletárok, Csiky Gergelynek az első társadalmi szinműve, melyet 1880 januárjában adtak először s melynek most lesz a hatvankettesedik előadása. Az új szereplők: Helvey Laura, (Szedervári Kamilla), Cs. Alszegehy Irma (Irén), Dezső (Zátonyi Bence), Gál (Timót Pál), Rózsahegy (Bankó Béni) T. Delli Emma (Elza), Nagy Ibo-lya (Borcsa) régiebb szerepeket játszik: Ujházi (Mosolygó), Mihályfy (Darvas Károly), Gabányi (Tulipán), Györgyné (Tulipánné), Vizvári Mariska (Zelma), Hetényi (házmaster), Latabár (Klimóczy), Egressy (Mákon). Szóval 1880 óta, tehát huszonkét év alatt hatvanketteszer adták elő az ország első szinpadán Csiky Gergely remekművét, a Proletárokat. Szomorú dolog ez, ha elgondoljuk, hogy léha operettek egy szezonban száz előadást jubilálnak, Feld Mátyás slágerei: a Kuruc Laba Mór, meg Ócska brigadéros egy nyáron megérik az ötvenedik előadás dicsőségét. Hja, Csiky Gergely nem olyan szerencsés, mint a táncolva komponáló angol zeneszerzők, meg a Feld Zsiga legkedvesebb fia!

Mangra egy adófelszólamlásban.

(Politika az aradi adóügyi osztályban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

A számok birodalmába, az aradvárosi adóügyi osztályba bevonult ma a politika. A száz számra érkező adófelszólamlások között szólalt meg a politikai hang, még pedig elég szenvedélyes módon, s a legkevésbé sem kellemes azok számára, kik Mangra Vazulért rajonganak.

Mangra nevét ebbe a szokatlan régióba egy ismert nevű román ember vitte bele: Munteán Aurél dr. szászvárosi ügyvéd, aki a hunyadmegyei románság körében vezető szerepet visz, s az *Activitatea* című román lapot szerkeszti.

Munteánt, azon a réven, hogy valaha birtoka volt, az aradi gör. kel. egyház megróttá egyházi adóval s kivetette rá az adót továbbra is, mikor már nem volt meg az illető birtoka.

A reá rótt egyházi adót, illetve 168 koronát Munteán Aurél nem fizette meg s a gör. kel. egyház Aradvárosa utján akarta behajtani. Az adókivetést most Munteán megfélebbezte s a felebbezése ma érkezett Aradra és hozta magával az említett politikai hangot.

Munteán kijelenti, hogy az adót nem köteles megfizetni, azonban ajándékozni egyházi célokra szokott s így megfizetné, ha nem az aradi gör. kel. egyházmegye követelné. Hogy miért nem, azt felebbezésében így okolja még:

... Ajándékokat szoktam közcélokra adni, de olyan egyházmegyének, mely egy Mangra nevű egyént választott meg püspökéül, egyáltalában nem adok semmit.

Hogy mi az igaza a nézetében Munteánnak, azt nem vitatjuk. Annyi azonban bizonyos, ha még olyan ellenszenvvel vannak is Mangra püspöksége ellen azok, kiknek e felebbezés elintézése feladatul jut, ha Munteántól jogosan követeli az egyház az adót, a szászsebesi ügyvédnek fizetnie kell. A számok embereinek nem szabad politizálni.

MULATSÁGOK.

(=) Házi-estély Az aradi „Jókodv”-asztaltársaság szeptember hó 7-én, vasárnap, Schriffert József vendéglőjében (Kapa-utca 1. sz.) táncol és műkedvelői előadással egybekötött házi-estélyt rendez. Műsor: 1. Szózat a magyar nemzethez. Előadja Leitersdorfer Soma. 2. Parasztszívek. Népszinmű I felvonásban, írta: Balassa Armin dr. 3. A *Betyár kendője* népszinmű II-ik felvonása. Belépti-díj személyenkint 60 fillér.

Az aradi Kossuth-poharak.

(A Kossuth-asztaltársaság ünnepe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Az aradi Kossuth-asztaltársaság, amely állandóan a Kossuth-kultusz ápolását tűzte ki hivatásának, szeptember 19-én, Kossuth születése századik évfordulóján, a mellett, hogy testületileg részt vesz a törvényhatóság ünnepén, házi ünnepséget is rendez Kossuth emlékezetére.

Az ünnepély szeptember 19-én este nyolc órakor lesz a Jó pásztor vendéglőben, s a sorrendje ez:

Himnusz.

Elnöki megnyitó: tartja Nagy Kálmán.

A Kossuth-nóta elnéklése.

Ünnepi beszéd, tartja Kosztka Mihály.

Szavalat.

Rákosi Viktor fohásza.

A Kossuth-himnusz.

Az ünnepélyt társasvacsora követi, a melyen egy teríték ára egy korona negyven fillér lesz.

A társasvacsorának nevezetes momentuma lesz, amikor az asztaltársaság Kossuth-pohara körül jár az ünneplők között. Ez a pohár, a mely Kossuth Lajos tulajdona volt, kiválóan becses ereklyéje az asztaltársaságnak.

Ebből az alkalomból érdekes lesz fölemlíteni, hogy Aradon az ereklyemuzeumban levő ivóeszközökön kívül, három Kossuth-pohár van. Az egyik a Kossuth-asztaltársaságé, a melyet Kossuth Ferentől kapott, a midőn az Aradon járt; a másik Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő tulajdonába van, aki turini látogatása alkalmával, a Kossuth Lajos tiszteletére adott banketról hozta magával, a harmadik pedig Ravasz Imréné, aki szintén Turinból egy ismerőse révén jutott hozzá.

Kép- és iparművészeti kiállítás

Aradon.

(Aradi műbarátok terve.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Az a dicséretes törekvés, a mely minden téren a helyi erők érvényesülését keresi, az aradi művészeti élet egy érdekes eseményében fog rövid időn belül kifejezést nyerni. Aradi művészetpártoló emberek a megnyíló szezonban olyan kiállítást akarnak rendezni, a melyben a képző- és iparművészet termékei jutnának tárlatra, de mind olyanok, a melyek Araddal kapcsolatban vannak.

A kiállítás fölöttébb érdekes tervének ezek a részletei:

A tárlaton való közreműködésre, illetőleg tárgyak kiállítására fölkérnek a képző- és iparművészet aradi művelőit, akik egész gárdát alkotnak már; ezek között vannak: *Urhogyi* Alajos tanítóképzői tanár, a ki jeles tájképfestő, s az idei nyáron a Balaton mellékein készített egy sorozat képet. *Kinczig* Béla, a jeles pasztellista *Visontai* Kálmán a főgimnázium új rajztanára, a ki az iparművészetben elismert szak tekintély, *Alekszits* és *Balla* Frigyes festőművészek, a kik most iskolát nyitottak, *Jankó* Gyula fa- és fémipariskolai tanár, jeles akvarellfestő, a kinek iparművészeti lapjai az Országos Iparművészeti társulat kiadványában jelentek meg, *Reinhart* Kálmán fa- és fémipariskolai tanár, a ki ugyancsak az iparművészet terén működik, *Nagy* Károly, tanítóképzői tanár, a ki a figurális festészetben produkált kiváló dolgokat, *Somogyi* Ágoston, rajztanárjelölt, a ki műveivel igazi őstehetség nyomát árulta el, *Réti* Ödön és *Dömötör* László tanárok, és

és még többen, a kik akár a képző-, akár az iparművészet terén hivatott kézzel működnek.

Ez volna az egyik része a kiállításnak.

A másik rész az aradi származású nagy művészek képeiből alakulna ki. Ennek még nincs meg a részletes terve, ezután két dologról van szó. Megkérnék *Kaufmann* Izidort, a Bécsben élő aradi születésű festőt, a ki élénken érdeklődik szülővárosa művészeti eseményei iránt, s több ismerőse előtt kijelentette, hogy örömmel támogatná azt, hogy művei közül néhányat állítson ki. A másik: *Lázár* Béla dr.-t, a ki *Paál* László műveiből kiállítást rendez, arra akarják kérni, hogy a kiállítás néhány darabját engedje át a tervbe vett aradi tárlat részére. Azonban ez a rész egyebekből is állana, a melyekre nézve most gyűjtik az adatokat.

A harmadik rész terve ez: megkérlik az aradi családokat, magánosokat, akik abszolút becsü képzőművészeti, vagy iparművészeti tárgyak birtokában vannak, hogy ezeket itt kiállítsák. A kik a viszonyokkal valamennyire tájékozva vannak, azt állítják, hogy ugy a képekből, mint az iparmű-tárgyakból remek kollekciót lehetne összegyűjteni, s nincs kétség benne, hogy az illető műtárgyak tulajdonosai a művészi cél s a kiállítás missziója érdekében át is fogják a tárlat idejére engedni.

E csoportba kerülne az a tizenöt-husz kép, a mely Arad város tulajdona s a létesítendő városi képtár alapját képezi. Ebből ötöt a kormány adományozott, a többit a város vette meg az egyes aradi tárlatokon.

Szó van arról is, hogy a háziiparnak művészeti becsülettel bíró termékeit is összegyűjtik a kiállítás egy csoportjában.

Mindezen terveket most több lelkes ember rovatgatja össze. A végrehajtása természetesen óriási fáradságot kíván, de a cél azt megérdemli. Valószínű, hogy a terv végrehajtására, mint hivatott tényezőt az Aradi Művészeti Egyesületet kéri föl.

HIREK.

Apró hirdetéses levelező-lapok.

— Egy ujtásról. —

Arad, szeptember 3.

A huszadik század emberének életén körülbelül vörös fonálként húzódik végig az apróhirdetés. Még a kinek nincs is hajlandósága az újságok utján való levelezésre, és a régények ílyetén való szövésére: annak is számos alkalommal van szüksége az apróhirdetésre. Ilyesformán azt a tételt lehetne föllátni, hogy az apróhirdetések rovata az élet tükré.

Igy állván a helyzet, az újságoknak az a törekvése, hogy az apróhirdetéseket minél jobban hozzáférhetővé tegye azok számára, a kiknek szükségük van rá. Ezek bizonyára örömmel fogadják az ujtást, a melyet az Aradi Közlöny kiadóhivatala hozott be.

Az Aradi Közlöny kiadóhivatala levelező-lapokat bocsátott forgalomba, a melyek lehetővé teszik a közönségnek, hogy apróhirdetést minden fáradság nélkül adhasson fel. Megveszi az apróhirdetéses, levelezőlapot, ráírja az apróhirdetés szövegét, postára adja, s az apróhirdetés másnap megjelenik az Aradi Közlönyben.

Háromféle ilyen levelezőlap szolgál az apróhirdetések föladására:

Az egyiknek ára 1 korona és ez huszonöt szög terjedő apróhirdetés föladására szolgál. Ezeknek a levelezőlapoknak piros a színe.

A másiknak 60 fillér az ára, és ez tizenöt szög terjedő apróhirdetés föladására való: ez rózsaszínű.

A harmadik fajta levelezőlap egészen speciális ügyekre való, a melyek elintézésére a legalkalmasabb az apróhirdetés. Ez csupán cselédet kereső, vagy cselédnek ajánlkozó apróhirdetés föladására használható. Ez olcsóbb a többinél is: husz szög érvényes, és az ára 50 fillér. Ezzel azonban más, mint cseléd hirdetés nem adható fel. Ennek világos sárga a színe.

Az apróhirdetéses levelezőlapok az Aradi Közlöny minden eláruló helyén kaphatók a jelzett összegek lefizetése mellett.

A kiadóhivatalnak ez a praktikus ujtása bizonyára megnyeri a tetszését az apróhirdetések közönségének, a melynek kényelme érdekében ez a reform történt.

— A képviselőház költözködése. Fővárosi tudósítónk jelentése alapján megirtuk már, hogy a képviselőház hivatalai szeptember hónapban költözködnek át az új parlamentbe. A hol már minden képviselőházi helyiség teljesen rendben van. A költözködést már e hó 8-án akarták megkezdeni, de most másként határoztak. Miután ugyanis úgy *Apponyi* Albert gróf, a képviselőház elnöke, mint *Csávossy* Béla háznagy is e hó 15-én érkezik vissza Budapestre, ennek következtében a költözködést is szeptember 15-ére tűzték ki. A költözködés 8—10 napig fog tartani. Ugyanekkor folytatja *Csávossy* Béla háznagy *Vaszilievics* János fővárosi gazdasági tanácsossal a régi képviselőház átadása tárgyában megindított tárgyalásokat, a melyek előreláthatólag eredményre is fognak vezetni.

— Az orosz diákok sorsa. Az orosz közoktatásügyi miniszter nemrégén körrendeletet adott ki, melyben az ujonnan belépő egyetemi hallgatókról felveendő titkos leírást eltörli és elrendeli, hogy a zavargások miatt kicsapott tanulók egy részét visszavehessék. Ezt a rendelkezést az egész orosz sajtó örömmel üdvözli. Továbbá tíz százalékkal felemelték a diákok létszámát, ami régi vágya volt az orosz társadalomnak. Ellenben a kicsapott diákok újra felvételének ügye nincs egészen elintézve. Azokat, kiket bizonyos határidőre csaptak ki, 1903. évben újra felveszik, de akiket határidő nélkül bocsátottak el, azok bizonytalan sorsnak tekintenek elébe, mert a körrendelet nem intézkedik újra felvételük iránt. Egy másik körrendeletben a miniszter elrendeli az ifjuság egészségének ápolását.

— Az árvavagyon tűzbiztosítása. A város pénzügyi bizottságának mai ülésén kellett volna eldőlni annak, hogy a tömeges tűzbiztosításra beérkezett ajánlatok közül melyiket fogadja el a város. Két ajánlat között kellett volna dönteni a bizottságnak: az első magyar általános és a *Fonciere* ajánlata között. Utóbbinak díjtételei olcsóbbak, az előbbi ajánlata pedig a városra nézve tartalmaz több előnyt. A bizottság döntés előtt alkalmat kíván adni az első magyarnak arra, hogy újabb ajánlatban esetleg kedvezőbb feltételeket igérjen, mert a dolog úgy áll, hogy a többi ajánlattevő intézet abban a kellemes helyzetben volt, hogy ismerte az első magyar propezióit s ahhoz képest tudott több-kevesebb előnyt igérni.

— *Wlassics* rendelete és a nemzetiségek. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek a magyar nyelv kötelező tanítása tárgyában kiadott rendelete miatt erősen berzenkednek a nemzetiségi sajtóban. Különösen a tulzó románok és pánszláv lapok lármáznak és agítálnak erősen ellene. Ez a dühöngés azonban semmit sem használ. Mint megbízható forrásból értesülünk, a közoktatásügyi kormány el van határozva, hogy a rendeletnek a legnagyobb erély-

lyel és szigorral szerez érvényt éppen a nemzeti-ségi lakosság érdekében, mert első sorban a különböző nemzetiségek fogják hasznát látni ennek a törvényes és mindenképpen szükséges rendeletnek, melynek végrehajtása minden vonalon szigorúan ellenőrizve lesz.

— **Téli gyorsvonat Arad és Brassó között.** A Magyar Allamvasutak téli menetrendjében, a mint értesülünk, az aradiakat fölöttébb érdeklő, fontos újítás lép életbe. Az Aradról délben induló *erdélyi* gyorsvonat, a mely eddig a téli szezonban csak Gyulafehérvárig ment, az idén már Brassóig fog haladni, a hova este tíz órákor érkezik. A gyorsvonat másnap reggel öt órákor indul Brassóból s délután négy órákor érkezik Aradra, a honnét folytatja útját Budapest felé. A forgalomra nézve jelentőséggel bír ez az újítás, a melyet a Máv. igazgatósága ép az utazó közönség körében elhangzott gyakori főlshóalásokra rendelt el.

— **A hivatalsszolgák és tűzoltók lakbérére.** A város pénzügyi-bizottsága ma délutáni ülésében foglalkozott a városi hivatalsszolgák és tűzoltóknak lakbérilletmény megszavazása iránti kérelmével. Hosszu vitatkozás folyt a bizottságban a kérelem teljesítése fölött s ennek eredménye az lett, hogy a hivatalsszolgáknak *Révész Adolf* és *Szathmáry János* indítványára a lakbért megszavazták, a tűzoltók kérelmének teljesítése előtt azonban a bizottság tudomást akar szerezni arról, hogy milyen összeggel terhelné meg a város költségvetését az, ha valamennyi, jelenleg lakbérrel nem bíró városi tisztviselőnek és alkalmazottnak, mint a rendőrök, kerületi biztosok, stb. lakbérilletményt adnának? Erről kimutatást fognak készíteni s a tűzoltók kérelme fölött csak azután dönt majd a bizottság.

— **A minorita rendháznál.** Csák Cirják dr. minorita rendfőnök *Brogyány Kázmér* áldozárt Pancsováról az aradi rendházhoz rendelte be. Brogyány néhány év előtt helyeztetett át Pancsovára Aradról, a hol a közönség körében nagy szimpatianak örvendett.

— **Népgyűlés a gyermekrontók miatt.** Az aradi szocialisták vasárnapra újból népgyűlést hirdetnek az aradi kosaras-ügyben. Ma jelentették be a szándékukat s azt, hogy a gyűlésen „egy budapesti elvtárs” lesz az előadó. A népgyűlést délután fél 5 órákor szándékoznak megtartani s két tárgya lesz: a gyermekrontók és a törvény előtti egyenlőség, továbbá a munkások helyzete. A bejelentést *Ponta Péter*, *Weisz Hermann* és *Klein Sándor* irták alá.

— **Roosevelt elnök balesete.** *New-Yorkból* táviratozzák: *Roosevelt* elnök kocsija, a mint az elnök kíséretével vadászatra ment, összeütött egy villamos kocsival. Az elnök arcán *zúzódásokat* és *kisebb horzsolást* szenvedett, de komolyabb baja nem történt.

— **A világ ideai gabonatermése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután jelent meg a földművelésügyi miniszterium hivatalos jelentése a világ ez ideai gabonaterméséről. E szerint hazánkban a termés a remélnél jobb volt, kiviteli kilátásaink általában kedvezők. Ausztria az idén a rendesnél nagyobb bevételre fog számolni. Az ideai világtermés jobb a múlt évinél.

— **Tiltakozás a Renau-szobor ellen.** Párisból táviratozzák, hogy *Fregnierben*, *Renau Ernő* szülővárosában a község tanács elhatározta, hogy *Renau* nak szobrot állít és a város egyik utcáját elnevezi az ő nevével. Ez ellen az ottani érsek: *Goss*, tiltakozó iratot nyújtott be, amelyben a következőket mondja:

„Attól félek, hogy a hitehagyottnak ilyenmő dicsőítése bűnhődést hoz a városra. Isten bizonyosan türelmes, de néha megelégedi a tü-

relmet és megbosszulja magát bántalmazóin. Nem gondolja ön, *Maire* ur, hogy az utca, a mely az ő nevét viselni fogja, gyűlöletes lesz és hogy senki sem akar majd benne lakni? A magam részéről biztosítom, hogy ameddig élek, sohasem fogok körmenetet azon keresztül vezetni és hogy sohasem fogom a szentséget azon téren keresztül vitetni, melyen az Istenkáromló szobra áll. Legjobb lesz *Renau* nézve, ha neve a feledékenység homályába merül. Ha az ő dicsőségét hirdetik, több lesz az ő szenvedése a tulvilágon, ha esetleg a baloldalarra jutott.”

Ezt a levelet elolvasta a község tanács, de nem hederített rá. *Kerquezec* gróf, a község tanács tagja, kijelentette, hogy *Renau* nemcsak *Tregnier* városnak válik díszére, hanem az irodalomnak és az emberiségnek is.

— **Athelyezett szolgabírák.** *Temesmegye* főispánja *Szépe László* szolgabíró saját kérelmére a csákovai járásból a *vingai* járásba és dr. *Czirják Gyula* közigazgatási gyakornokot a *vingai* járásból a csákovai járásba helyezte át.

— **Ismeretlen tartózkodásu magyar képviselő.** A bécsi hivatalos lap tegnapi száma a következőket írja:

„*Jankovich Béla* ur magyar királyi országgyűlési képviselő ismeretlen tartózkodásu pesti lakos ellen az I. bécsi kerületi törvényszéknél a *Schostal* és *Härtlein* bejegyzett cég 666 korona 20 fillér és kamatai erejéig keresetet indított. A beadott kereset alapján az első tárgyalás 1902. szeptember 12-re tüzetett ki. *Jankovich Béla* ur jogainak védelmére *Schiller Róbert* dr. bécsi ügyvéd rendeltetett ki, aki őt veszélyére és költségére mindaddig képviseli, míg *Jankovich* személyesen jelentkezik a törvényszéknél, vagy meghatalmazottját megnevezi.”

Jankovich Béla a győrmegyei peéri kerületet képviseli néppárti programmal. Valószínű, hogy az osztrák hivatalos lap kissé túlzott az ismeretlen tartózkodást illetőleg. Egy magyar képviselő nem kallódik el egykönnyen s hamarosan feltalálható.

— **Harc rabok és börtönőrök között.** *Debrecenből* táviratozzák: A *debreceni* törvényszék fogházából ma megszökött *Rostás Sándor* veszedelmes rabló négy fogolytársával. Az ablakot kitörték, s a falon átmászva jutottak a fogház udvarára. Ott a fogházőrök észrevették őket; a rabok kést rántottak, a mire *formális kis csata* keletkezett a rabok és fogházőrök között. *Rostás* halálos sebet kapott, a többieket megkötözték.

— **A főmérnöknek regénye.** *Wagner János* budapesti főmérnök feleségét, a ki *Janda Károly* vasuti váltóórrel megszökött és két fiát is magával vitte, már megtalálták. A mint lapunknak táviratozzák, *Genéből*, a hol a *Grand Hotel Paris*-ban lakott *Wolf Erzsébet* neve alatt. *Erienne* svájci fürdőhelyre utazott és ott is fogták el. *Szekely V.* Ede rendőrségdfogalmazó, a ki ebben az ügyben a nyomozást vezeti, már megállapította a szökés részleteit. Kiderítette, hogy *Wagner* nékedvesét előre küldötte, hogy a szökéskor minden feltűnést elkerüljön. A megtévelyedett asszony különben teljesen *Janda Katalin* takarítónő hatalmában állott. Ez az asszony folyton zsarolta őt és *Wagner* nékedvesét is, hogy örökké pénzt követel tőle. A szökést is *Jandáné* készítelte elő és valósággal kényszerítette *Wagner* nékedvesét, hogy elfogadja a tervet. *Janda Károly* különben tudóbajos és ezért őt előre küldték egy *Grác* melletti kis faluba. Egy hónapig volt ott a fiatal ember és ez idő alatt anyja útján érintkezett

kedvesével. Így állapították meg a távolból a szökés részleteit. De ezt az üdülési időt a vilamos vasuti váltóórrel lett nevelő még arra is felhasználta, hogy *csalárd adósságokat* csinált. Ezért a gráci törvényszék is körözteti most. A genfi rendőrség táviratban értesítette a főkapitányságot, hogy a szökvényeket letartóztatták. A kiadatási eljárás már folyamatban van és a megszökött szerelmeseket egy-két nap mulva visszahozzák a fővárosba.

— **Esküvő.** *Halmos Dezső*, az aradi *Goldschmidt* cég tisztviselője e hó 9-én tartja esküvőjét *Klein Rezsín* kisasszonnyal, özv. *Klein Hermina* leányával.

— **Az állatorvosok veszedelme.** *Krassó-Szőrénymegyében* nem valami irigyelt helyezete van az állatorvosoknak. Ismét dinamitmerényletet követtek el az állatorvosok ellen s a vakmerő merénylet most is *Krassó-Szőrénymegyében* történt. A terv szerencsére nem sikerült. A bomba fölrobbant ugyan, de nem sértett meg senkit. Az eset ez: *Dénes Sámuel* állami állatorvos tegnap este tért haza a *resicai* járásban levő *tirnovai* lakására. Benn a községben, pár lépéssel a kocsija előtt néhány bomba hirtelen explodált. Az állatorvos lovai megijedtek s ágaskodva megálltak. A bombák ezenközben mind felrobbantak, de a szilánkok az állatorvossal ellenkező irányba röpültek a nélkül, hogy valakit is megsértettek volna. A mióta *Krassó* megyében a száj- és körömfájás kitört, a megye lakosságát nagy izgalom fogta el s az állatorvosok élete valósággal állandóan a kockán forog. Csak nemrégiben is meglőtték *Horváth Vilmos* állatorvost s a kórházban, a hová szállították, féllábát levették. A tettesek kiderítése céljából a budapesti főkapitányság két ügyes fővárosi detektívet küldött le *Tirnovába*, a kik a tetteseket alighanem hamar elfogják.

— **A cárné anyasága.** *Pétervárról* táviratozzák: A hivatalos lap jelentése szerint *Feodorovna Alexandra* cárné terhessége *koraszüléssel* végződött, a mely komplikáció nélkül folyt le. A cárné hőmérséklete és érverése rendes.

— **Az első hivatalvesztés.** Mióta az állami anyakönyvvezetők alkalmazásban vannak, most történt az első hivatalvesztés. A belügyminiszter ugyanis *Hoffmann Lipótné* panaszára megindított vizsgálat során *Ráday Lajos* zelaegerszegi kir. állami anyakönyvvezetőhelyettes meg nem engedett díjak szedése, valamint egyházi közegek és hivatali előjáróival szemben tanusított kihívó és sértő magaviselete miatt *hivatalvesztésre* ítélte.

— **Leleplezett pénzhamisító banda.** *Temesvárról* táviratozzák: A *temesvári* pénzszekrénygyárban a rendőrség négytagu pénzhamisító bandát fedezett fel, amely huszfilléreseket és koronákat gyártott. A banda feje *Horváth Alajos* újpesti születésű fémmunkás.

— **Egy léghajó utja.** Nem komoly léghajóról van szó, hanem csak olyan kicsi gömbökről, a minőket a városokon a kis gyermekek szórakoztatására árulnak. Mégis egy ilyen kis léggömb nemrégiben hatalmas utat tett: *Győről Békésmegyéig*. Egyik győri uri családnál vasárnap délután a léghajókról folyt a szó, miközben a társaság egyik tagja indítványozta, hogy tegyenek próbát egy szerény vidéki léghajóval, egy 20 filléres gömbbel, a miket a városokon árulnak. Vettek egy ilyen színes gömböt és ráerősítve egy papírszeletet, a melyen a megtalálótól értesítést kértek, este fél hét órákor utnak bocsátották. A kis léggömb nyílegyenesen felszaladt, azután dél-délnyugati irányt véve, eltűnt. Ma reggel aztán a megadott címre képes levelezőlap érkezett, a mely tudatta, hogy a léggömböt *Svábi József* gépész, *Köteles János* uradalmi gazda és *Brányai Pál* Békésmegyében, *Doboz* község határában hétfőn reggel negyed öt órákor megtalálták.

— **Öngyilkos tanár.** Cettinből táviratozók: *Dubesciky* Arnold dr. bécsi orvos, aki tanulmányuton van és 2 hét óta itten tartózkodik, vasárnap éjjel *föbe lötte* magát, és meghalt. Öngyilkosságának oka idegbaj. Bécsben lakó rokonait táviratilag értesítették az esetről.

— **Az éhes életunt.** Fővárosi tudósítónk írja: Egy harminc-harmincöt esztendő. kopottas ruhájú férfi tért be tegnap délután a budapesti nyári Népszínház háta mögött levő árubódéba. Egyszerre *hat pár virslit kert* és sorra meg is ette valamennyit. Mikor elkészült vele, szó nélkül távozni akart. „Salamon bácsi“, a bódé népszerű gazdája, azonban figyelmeztette, hogy elfelejtett fizetni, amire ez volt a határozott válasz:

— Ha akarnék, se tehetném. Nincs pénzem.

Az öreg virslis rendőrrel fenyegetődött, de ez sem használt; sőt az idegen maga kérte, hogy hívasson csak rendőrt. Mialatt egy kis fiú a rendőrt szaladt, a nagyétű ember gyorsan kivett a zsebéből egy üvegecskét és fűnkéig kiürítette annak a tartalmát. Az odaérkezett rendőrnek rögtön feltűnt a sápadtsága s mikor ennek az okát kérdezte, az idegen csak ennyit mondott:

— Megmérgeztem magamat!

— A virsli miatt? — kérdezte a rendőr; de erre már nem felelt a férfi, hanem egy levelet vett elő s a földre dobta. A következő pillanatban összeesett. Az elő ivott mentők marólgal való mérgezést állapítottak meg és az idegen súlyosan sérültet a Rókusba szállították. Hátrahagyott levele így szól:

Tek. Rendőrség! Szerelemből megyek a halálba szerettem nagyon *Martina* lionkát, de tegnap összevesztünk, mit ér már nekem a világ, a szüleimet a halálomról rögtön értesítsék, a just aminem maradna, 22.000 kor. t hagyom anyámra, aki Szolnok-m Zsibón lakik. A szeretőmnnek is mondják meg, hogy érte megyek a halálba. Andrássy ut 9. 1/2 em. 9 lakik. sajátkezű aláírásom Németh József.

— **Az elpusztult bombamerénylő.** Hirt adtunk róla, hogy egy *Scholz* Hugo nevű mérnök bombát vetett lovag *Guttman* Miksa gyáros elé, mikor a selzthali pályaházba lépett *Sobotka* nevű főerdészével. A bomba magát a merénylőt lépte széjjel, míg a gyárost csak jelentéktelenül sebesítette meg. *Sobotka* főerdész ellenben oly súlyos sebet kapott, hogy másnap a kórházban meghalt. Bécsből most a merénylőről, *Scholz* Hugóról a következőket jelentik: *Scholz* nem volt normális ember. 1880-ban üzemvezetője volt a *Guttman* testvérek *Carolina*-bányájának, majd ugyanebben a minőségben a *Sophie* bányához helyezték át *Parrembába* és itt nyugdíjazták is. Nyugdíjként 1500 koronát kapott *Scholz*, végkielégítésül pedig 20 000 koronát, továbbá a betegpénztárba befizetett teljes összeget. Utóbbi időben *Gross-Pohlomban* élt a bátyjával. *Scholz* teljesen összeférhetetlen természetű ember volt, aki még cseh elvtársaival is összeveszett. Társai ki nem állhatták s általánosan beszélték, hogy nem épelméjű. Nyugdíjba azért küldték, mert a vezetése alá került bányában olyan kétségbejuttatók fajultak a viszonyok, hogy a bányakapitányság a bánya bezárásával fenyegetődött. Kollégái egyáltalán nem érintkeztek a félbold emberrel, akít a munkások is gyűöltek.

— **A fekete ruhás hölgy.** Kolozsvárott érdekes alakja van a tolvajvilágnak. Egy negyvenötven év körüli hölgy, a temetéseknek állandó szomorú alakja. Fekete karton ruhájával a gyászolók közé furakodik, mintha ő is közéjük tartozna, apró sziveségeket tesz nekik, vigasztalja őket, s a közben a virágokra és koszorúkra vadászik. Mihelyt egy tekintélyesebb virágcsokorhoz, vagy babérkoszorúhoz hozzájut — eltűnik. Az ellopott virágokat aztán eladja. Kilitét senkisé tudja. Manipulációit eddig háborítatlanul üzte, a napokban azonban egy feltűnőbb lopása által magára vonta a figyelmet. Egy nagymamát temettek. Régi szokás a katólikusoknál, hogy ha a nagymamának unokája volt, az unoka egy virágcsokrot dob a sirba eresztett koporsóra. A fekete ruhás hölgy is a gyászolók között volt a nagymama temetésén. Tartotta a kérdéses csokrot, melylyel, midőn a sirbadobási aktusra került a sor — nyomta-

lanul eltűnt. Most nyomozzák, s valószínűleg el is fogják, mert a személyleírását ismerik.

— **A bíró és a jegyző ur.** Botrányos eset tartja izgalomban a Felvidéket, hol egy községet a saját előjárói kifosztottak. *Csomja* község lakosait érte a szerencsétlenség, hogy a bíró és a jegyző költötték el a község pénzét. A mult hét elején *Bistán* Ignác községi jegyző öngyilkos lett. A gavallér módon élt jegyző öngyilkosságának okát mindenféleképpen magyarázták az emberek; beszéltek sikkasztásról is, de az előjáróság kijelentette, hogy a község számadásai rendben vannak. Az öngyilkos jegyző eltemetése után a járási főszolgabíró megjelent a községben s pár évre visszamenőleg átvizsgálta az összes számadásokat. A vagyonelejtárban szerepelt egy 15.000 koronáról szóló takarékpénztári könyv is. Ezt a pénzt pár évvel ezelőtt egy eladott erdőrésztért kapta a község s akkor a képviselőtestület határozata alapján betették a pénzt a takarékpénztárba. Időközben azonban, a mikor a lakosság nem tudott adót fizetni, a községi költségek fedezésére felhatalmazás alapján kivettek néhány száz koronát, de ezt a pénzt az adófizetések idején vissza kellett volna tenni. A jegyző és *Sokán* György bíró azonban összejátszottak és a takarékpénztárból apránként kiszedték az egész pénzt, csupán 15 koronát hagytak bent és a számokat kikorrigálták 15.000-re. Ezzel a manipulációval jó ideig megtévesztették a felsőbb hatóságot és a képviselőtestületet s így sikerült nekik nemcsak a 15.000 koronát, hanem az időközben a fedezésre a pénztárból felvett 3000 koronát is elkölteniök. A vizsgálat során megállapították, hogy a jegyző és bíró sertésekkel spekuláltak, ezekre fordították az ellopott pénzt s ha véletlenül a sertésvész ki nem üt, mely a két ember összes sertését elpusztította, két év alatt pótolhatták volna a hiányt. A község különben nem fog kárt szenvedni, mert a bíró és pénztárnok vagyonából a hiány fedezhető lesz. A bíró ugyan a jegyző öngyilkossága után megkísérelte, hogy vagyonát a sógorára irassa, de ebben még idejekorán megakadályozták. A vizsgálatot vezető főszolgabíró rendeltére *Sokán* György bíró a csendőrség letartóztatta.

— **Férfi, női és gyermek cipők** *Porter* Vilmos Nagy Áruházában legnagyobb választékban kaphatók. Legjobb gyártmányok, jó erős talp, elegáns alak, formájukat nem vesztik soha. Bőru és keztübor, francia zsevrő — boxcalf igen izléses kiállításban. A cipők tartósságáért kezesség vállalattik. Minden vevő 10 korona vásárlásnál életnagyságu ingyen fényképet kap. Csupán a diszes papírkereért térítendő meg 3 korona.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Magyar kártyások New-Yorkban.

(A kivándoroltak bünkrónikája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Egy amerikai magyar újság ma érkezett száma írja az alábbi sötét krónikát:

Van itt New-York rengetegében egy utca, a melyet *Gulash avenue* néven ismerünk. Zegzugos, szűk sikátor, magyar csárdákkal, magyar kávéházzal: egy darab különleges világ, a mely a Duna mentéről szakadt át a dollárok országába.

A ki New-Yorknak erre a tájára elvetődik, az rá sem ismer abban Amerikára. Valami egészen más világ az ott; mások az emberek mások a szokások, idegen, furcsa nyelven folyik az élet, meg az utcai kereskedelem. Alig néhány száz lépésnyire van a gazdag palotáktól, még sem kerül közéjük sokasodni a dollár. Akkora a szegénység ott, hogy a *Gulash-avenue* ma már közmondásos egész New-Yorkban.

Ott élnek összezsufolódva, egymás terhére a magyarok. Egész New-Yorkban egyedül ott

látni kávéházat és dologtalan embereket, a kik a füstös kártyaszobában verik naphosszat a blatot. Megannyi művésze az alsónak, makaónak; a kártyákat pedig külön ügynökség importálja számukra a hazából.

Ilyenkor, nyáron, a kánikula napjaiban különösen bangos ott az élet: ilyenkor érkeznek legtöbben az óhazából. Az új jövevényt lelkes fogadtatás várja, különösen, ha némi pénzt hozott magával. Pillanat alatt barátok veszik körül, a kik védő szárnyuk alá vonják, üzleteket, milliókat ajánlanak neki; az idea meg van, csak pénz kell hozzá, azt pedig hozott a *greenhorn*.

A *greenhorn* speciális *Gulash-avenue* beli kifejezés. A jelentése: zöld ember, a ki még nem ismeri Amerikát, de el van bizakodva európai műveltségével. Valakinek azt mondani, hogy *greenhorn*, az sértés. Allitól addig tart valakinek ez a *greenhorn* ideje, a mig lerongyolódik róla az európai ruha és minden, a mi rajta van, amerikai portéka, a melyet maga szerzett a munkájával.

A hány ember abban a bizarr negyedben él, megannyi típus és különlegesség. Csupa kétes existencia, csupa olyan ember, akinek ha megvakarják a jelen mázát, tarka mult, egész regénye az életnek tárul a meglepett szem elé. Legnagyobb a tekintélye köztük annak, a kinek haza szabad mennie. A kérdés tehát csak az: kinek mikor jár le az elévülési ideje Köteteket lehetne összeírni azokból a mesékből, a melyekkel a *Gulash-avenue* lakói egymás előtt elferdítik a — valóságot.

Ott, a *Stark*-féle kávéházban a legzajosabb az élet. A hátsó szobában éjjel-nappal dolgozik a makaó-bankár. Valami elegáns jövevény tartotta legutóbb a bankot; *Mister Brown* néven mutatkozott be néhány hónap előtt a kolóniában. A szerencséséről mesés híreket mond el egy levél; rövid néhány hónap alatt összenyerte a *Gulash-avenue* minden készpénzét.

A mult hónap derekán egy este ismét nagyban folyt a játék. Hetven dollár volt a bankban, a mikor az idegen ur belépett. Az idegent látták már az utcában néhányszor, de senki sem tudta, hogy kicsoda. Magyarul beszélt, de a kiejtése idegenszerű. A ruhája szabása szerint a *far west* valamelyik városába való települt.

— Hetven dollár a bank! — mondotta *mister Brown*.

— Tartom a felét, — felelte az idegen és egy csomó bankot vetett az asztalra.

A kártyákat kiosztották. Pillanatnyi csend. A többi játékos érdeklődéssel fordultak a két ellenfél felé.

— Hét! — kiáltja a bankár.

Az idegen belepillant most a saját kártyájába; aztán félre löki. Vesztett.

— Tartom az egészet.

— Elfogadom.

Ujra kiosztja a kártyát. Ismét *mister Brown* felé mosolygott a szerencse.

— Nyolc!

— All right.

Az idegen zsebébe nyult . . . a másik pillanatban hatalmas dördület reszkettette meg a csöndet.

Mister Brown véres fővel bukott az asztalra a dollárok közé . . .

Az idegent szempillantás alatt lefogták, legyűrték. Két gyorsan ott termett markos *police*man pedig bekísérte a rendőrségre.

*Brown*t másnap óriási részvét mellett kísérték ki utolsó útjára; a gyilkosáról pedig kutatják, hogy kicsoda-kicsoda, mert konokul megmarad a mellett, hogy a nevet elfogadja.

Köszövény-egyesület
Aradon

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Politizálás kaució nélkül A Maros-Vásárhelyen megjelenő *Egyenlőség* című társadalmi napilapban egyre másra jelentek meg a politikai vezércikkek, anélkül, hogy a politizálásra a kiadók, a törvényes biztosítéki összeg letételével, lapjuknak jogot szerettek volna. A vezércikkek ilyen címekkel jelentek meg a lapban: „Széll Kálmán a külügyekben” — „Milyen lesz a hármasszövetség?” — „A kínai háború”, — „A képviselőválasztások” stb. Az ügyészség a jogtalan politizálás miatt vád alá helyezte a lap kiadótulajdonosait: *Király Pált* és *Király Bélát*, kiket a marosvásárhelyi törvényszék többrendbeli sajtórendőri vétségben mondott ki bűnösöknek és *Király Pált* 45 korona, *Király Bélát* pedig 80 korona pénzbüntetésre ítélte. A kir. tábla a büntetést 30—30 koronával felemelte. Az ítélet ellen beadott semmisségi panaszokat ma a kir. Kuria I. büntetőtanácsa elutasította.

NAPIREND.

Szeptember 4. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Rozália szűz. — Protestáns naptár: Rozália szűz. — Görög-keleti naptár (augusztus 22.): Agatonik — A nap két 5 óra 7 perckor, nyugszik 6 óra 17 perckor. — A hold két 7 óra 35 perckor, nyugszik 7 óra 8 perckor.

Közlöny-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti előterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, zivatarok.

Szeptember 4. Az aradi Meteor. kerékpárklub értekezlete (Vass-kávéház.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 3.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 28,000 métermázsa került forgalomba tartott, a zariánál néhány fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonafélék tartottak, árpa lanya. Időjárás esős.

Zárulat 12 órakor:

Buza októberre	6.66—6.67
Buza 1903. áprilásra	6.98—6.99
Rozs októberre	5.92—5.94
Rozs 1903. áprilásra	6.17—6.18
Zab októberre	5.45—5.46
Zab 1903. áprilásra	5.76—5.77
Tengeri szeptemberre	5.45—5.46
Tengeri 1903. májusra	5.35—5.36

Zárulat 5 órakor:

Buza októberre	6.73—6.74
Buza 1903. áprilásra	7.01—7.02
Rozs októberre	6.01—6.02
Rozs 1903. áprilásra	6.21—6.22
Zab októberre	5.47—5.48
Zab 1903. áprilásra	5.76—5.77
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1903. májusra	5.36—5.37

Zárulat 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	586.75
Magyar hitelrészvény	735.25
Leszámitolobank részvény	467.—
Rima-Murányi vasmű részvény	500.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	725.—
Közúti vasút	635.—
Városi villamos vasút részvény	335.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 3. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 104—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 112—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 111—2 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 111—2 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 111—2 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 108—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 106—8 fillérig.

Sertéselészett. Szeptember hó 1. napján volt készlet 45,608 darab, szeptember hó 1. napján főlhajtatott 482 darab, szeptember hó 1. napján elszállított 613 darab, szeptember hó 2. napján maradt készlet 45,477 darab. — Üzlet: Tartott.

Szeszüzlet.

— Szeptember 3. —

Mai jegyzésként: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szűrtött moslék 12 $\frac{80}{100}$ —13— korona mmázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, szeptember 3.

Magyar aranyárjádék 4%	121.10
Magyar koronaárjádék 4%	97.90
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.75
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	204.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	163.—
Osztrák papírjádék	101.60
Osztrák járadék ezüst	101.60
Osztrák járadék arany	121.50
Koronaárjádék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1585.—
Magyar hitelbankrészvény	735.—
Osztrák hitelbankrészvény	687.—
Osztrák-magyar államvasút	722.75
20 frankos arany (Napoleonador)	19.06
Német birodalmi márka	116.95
London	239.60
Páris	95.12

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: Hardy I. D.

[66]

(Folytatás.)

HUSZONKETTEDIK FEJEZET.

Fitzallan orvos olyan zavarodtan ment haza, mint még soha; a felesége megijedt, mikor fenyegetően vad s mégis riadt tekintetét meglátta. Az orvos rövid szavakkal tudtára adta, hogy Helén meghalt s az asszony magáan bocsánatot kért férjétől, midőn észrevette, hogy a szegény gyermek halála annyira megriázta. Nem hitte volna, hogy a férje ennyi érzésre képes! Nem is sejtette, hogy mi volt az, ami férjét annyira megváltoztatta. A haldoklónak utolsó sikoltása zengett még mindig a fülébe s ha szeméit behunyta, a kintől eltorzult arcvonásokat látta maga előtt!

Ez alkalommal Nazaréna megtudta azt is, hogy mi hozta a hölgyeket Londonba s mikor Fitzallan kéjjel mondta neki, hogy minden erőfeszítés hiábavaló, Percival Ray menthetetlenül a hóhérré, akkor hősies elhatározás ébredt fel a fiatal asszony kebelében, eltökélte, hogy felkeresi Percivalnéét és megmondja neki, hogy miért tagadja el Ray azt, hogy bent járt George szobájában! Minden valószínűség azt mondta ugyan, hogy közlése nem elég jelentős arra, hogy nem lesz többé egy nyugodt perce sem, ha e titok terhét le nem gördíti a színeről.

Várt, míg férje elindult rendes napi sétájára s aztán sietett Percivalékhoz, ahol azonban nagy meglepetéssel hallotta, hogy Ray anyja már visszatért Holminsterbe, míg Carlton Gertrud Londonban marad, hogy megtegye az előkészületeket Helén temetésére. Mivel azonban ő sem volt otthon, a fiatal asszony csak egy pillanatra suhant be a halottas szobába, egy utolsó csókot nyomott Helén márvány fehér homlokára, a halottas ágy lábánál letette azt a fehér rózsakoszort, melyet utolsó üdvözlésül hozott magával s egyenesen Sharpe ügyvédhez ment, a Percival-család ügyészhöz és régi jogi tanácsadóhoz, ki mindent elrendezett Ray védelmére s most is megtett mindent, hogy a Percivalné lépései a hatóságoknál sikerrel járjanak. Az ügyvédnek a fiatal asszony tartózkodás nélkül elmondott mindent, amit Ray eltitkolt; Sharpe hallgatva várta végig vallomását, aztán komolyan s nem minden szemrehányás nélkül mondta, hogy nem érti egészen, hogy miért nem vallotta meg mindezt Nazaréna a törvényszék előtt is. Három héttel ezelőtt e vallomás talán képes lett volna változtatni az elítelt sorsán.

— Percival ur kifejezett óhajására hallgatam, ügyvéd ur, — felelt Nazaréna lehangoltan. Remélem, most sem késő még?

— Szeretném, ha biztosíthatnám erről asszonyom, — felelt az ügyvéd szomorú arccal. — Fájdalom azonban, Percival ur ügye hogy úgy mondjam kétségbeesetten áll s alig merem remélni, hogy halasztást nyerjünk. Hogy minden lehetőt megteszek, hogy az ön vallomásából, mely talán csak az a szalmaszál, amely után a vízbeledő kapkod, argumentumot szerezzek a kivégzés elhalasztására, az magától értődik, de mondhatom, hogy csak igen kevés reménységgem van. Mindenesetre azonban kérem, hogy adja ide a lakása címét asszonyom, arra az esetre, ha netán még meg kellene beszélnünk egyet s mást. Önnek különben el kell készülnie lennie arra is, hogy vallomását ismételni fogja a törvényszék előtt is és esküvel megerősíti. Ugy-e asszonyom, számíthatok erre a Percival-család nevében is. Nemde?

Nazaréna néma fejbólintással intett igent; mire nem lett volna kész, csakhogy megmenthesse Rayt? Lázás izgalomban tért haza; szerencsére a férje még nem volt otthon s midőn végre hazament, Nazaréna izgatottsága lecilapodott legalább annyira, hogy Fitzallannak nem volt oka a kérdezősködésre. Egy hírlapi cikket olvasott fel a feleségének, szemmel láthatóan gyönyörködve annak hatásában. A cikk elítélő módon nyilatkozott a gyilkosságról s „azokról a hiábavaló törekvésekről, melyek arra nézve folytak, hogy az igazságszolgáltatás szabad folyása megakadályoztassék”; az orvos persze arról egy szót sem szólt, hogy a cikket ő maga írta s egy ismerős riporter által helyezte el a lapban. Nazaréna rosszul leplezett kétségbeeséssel hallgatta a felolvasást s görcsös reménységgel ragaszkodott ahhoz, hogy Sharpe, ha Isten is úgy akarja, jó hirt fog küldeni a számára. De a napok multak, a vágyva vágyott hír csak nem jött s a holminsteri fogház udvarán már állították föl a rettenetes állványt, melyen a hóhér fogja végezni borzasztó kötelességét.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felől indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felől:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.06
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felől:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.50
Szeged felől:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felől:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahoneczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahoneczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

NYILTTÉR.*

Iskolakönyvek
szolid bekötését
mérsékelt díjért elvállalja
az Aradi Nyomda Részvénytársaság.

Nagymennyiségű
Deszka
és
lécz
eladó
az Aradi
Nyomdarszövet-
társaságnál.

Jó órákat olcsón

kül 3 évi írásbeli jótállás
mellett privát vevőknek

Konrád János

órágyára,
aranyárak kiviteli háza

BRÜX, 270 sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra 5.80.
Valódi ezüst láncz frt 1.20.
Nickel ébresztő óra 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimmerrel van ki-
tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem,
valamint ezernyi elismerő level van birtokomban. 1902

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1849—1902. kszg. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint augusztus hó 31-én éjjel Mer-
mesd község határában bitangságban talált egy drb 2—3 éves-
nek látszó fehér színű kocza, amennyiben igazolt tulajdonosa
nem jelentkezik, folyó hó 9-én d. e. 9 órakor az 1894. évi
XII. t.-cz. végrehajtási utasítás 170. §-a értelmében nyilvános
árverésen eladatni fog.

Banesden, 1902. évi augusztus hó 31-én.

Grozeszku János,
körjegyző.

Kosztka György,
bíró.

MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világba el-
terjedt készítmény nem zsíros kenőcs. hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt
májfoltot, bőrtörést (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massaza-
hoz használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy légly ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér. Margit poudér 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és droguerlában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pinter Fe-
rencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi
Antal, Cs.-Pálotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: H. Pekker István,
Földeákon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonezon: Molnár István,
Győrökon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun-
ágotán: Fejes Lajos, Kurtison: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácskúrtán: Szabady Viktor, M.-Radnan: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzócs Adám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Peeskán: Rokszi János, Pankotán:
Posevitz Gusztáv, Pityarosan: Szabados József, Székelyváron: Fromm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor,
Taueron: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

Új butor-raktár
a Boros Béni-téren.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tu-
domására hozni, hogy **Aradon, Boros Béni-tér**
2. szám alatt (Kneffel-féle ház) egy a mai kor igé-
nyeinek teljesen megfelelő

butor-raktárt

nyitottam, hol azonkívül mindennemű **konyha-**
berendezést is raktáron tartani fogok.

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy legjobb mi-
nőségű áru, jutányos árak és pontos szolgálat által nagy-
becsű vevőimet kielégíthessem és teljes megelégedésüket
kinyerjem, miért is kérem szives megrendelésével ki-
tüntetni és raktáramat b. látogatásával megtisztelni.

Teljes tisztelettel

Bauer Mihály,
asztalos mester.

Rozsnyay-féle
chinin czukorka, chinin csokoládé

pályakoszoruzott készítmény.

gyermeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő siker-
rel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi,
ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névaláírása
olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a
szoba levegőjének felfris-
sítésére és tisztítására.

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden mászert
felülmuló hatású tyukszem
és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek
segélyével pár perc alatt zamatos, finom
likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császárkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanillia
Benedictine	Curacao	Kávé	Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerárakban
Aradon, Szabadság-tér.

Feltűnő eredmény érhető el
a Hajós-féle

Ibolya-Créme

használatát által, mely egy pár nap alatt elmulaszt **Szeplő, májfolt, bi-
bíros, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot.** E remek
ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek követke-
zésében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, rózsás és krém színben
egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Olecsőbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: **Vojtek Kálmán, Tábor Gyula,** Pécskán: **Adler
Gy. Lajos,** Simándon: **Csiky Lukács** gyógyszerész uraknál.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
Kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
— Telefon szám: 151. —

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvetetnek a
Kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
— Telefon szám: 151. —

Üzen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledek kere ő vagy cselednek ajánkozó apró hiroetes 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezolapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárasító helyein.

Apró hirdetésekre
szolgáló levelezolapok kaphatók
Aradon:

Révész Nándor

könyvkereskedésében, Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Ifj. Klein Mór

könyvkereskedésében, Atzél Péter-utca.

Kerpel Izsó

könyvkereskedésében, Andrássy-tér.

Kubina Béláné

papirkereskedésében, Hunyadi-utca.

Keppich Zsigmond

papirkereskedésében, Andrássy-tér.

Özv. Hammerschlag L.-né

dohánytőzsdéjében, Andrássy-tér.

Lészay Sándor

dohánytőzsdéjében, Andrássy-tér.

Kis tőzsdében

Templom-utca.

Kohn László

Waggongyárban.

Hoffmann József

fűszerkereskedésében, Forray-utca.

Madame Betta Ascher

tanít német, francia, angol és olasz nyelvet. Értekezhetni 3 és 5 óra között Zrínyi-utca 5. 1540

Két-három gyermek

intelligens családnál teljes ellátást kaphat. Bővebbet Fischer Armin, Batthyányi-utca 22. sz. 1446

Az összes helybeli orvosok ajánlják a

Boholti ásványvizet.

Kapható minden fűszerkereskedésben. Főraktár Boczkó-utca 9. sz. Telefon 506. szám. 1550

Egy jó forgalmu

vegyeskereskedés, italkiméréssel, családi viszonyok miatt sürgősen átadó. Czim „X. Y.” postrestante Boros Sebes. 1549

Teljes ellátásra

iskolás fiuk felvétetnek Aradon Ferencz-tér 6. szám, 2-ik ajtó. 5001

Két vidéki iskolás fiu

szerény feltételek mellett intelligens háznál felvétetik. Bővebbet Aulich Lajos utca 15. szám, földszint jobbra. 5006

Telefon 322.

Első rendű hasított

Tölgy

szőlőkarók

6 és 7 láb hosszúságban kaphatók a legjutányosabb árban a ter-
novai állomáson.

Klein B. Vilmos

Arad Petőfi-utca 1. sz.

A karók kocsival is elvihetők a
a tautzi országút melletti rak-
tárból. 704

A ménesi körjegyzői irodában
egy a jegyzői teendők minden
ágazatában teljesen jártas

egyén

havi 60 korona fizetés és tel-
jes ellátás mellett

azonnali belépésre

kerestetik.

Személyesen jelentkezők előny-
ben részesülnek.

Ménes, 1902. évi szeptem-
ber hó 1-én.

Kovacevits György,

1536 körjegyző.

Gurahonezi
portlandcement

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tal megszabott normálitakat 60—70 szá-
zalekkel felel meg, rendkívül finom
örlésben, kis és nagy mennyiségben,
gyári áron kapható

Krisán János Arad, nagyvárad-ut 12. és

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak

szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-
sült Vasutak központi irodája is elfo-
gad és a cementet kívánatra házhoz
szállítja. 274

Kész

butor eladás!

Ajánlom a n. é. közönség-
nek **szolid kivitelű**

kész-butoraimat

és olyanokra megbízást kész-
séggel elfogadok. 1899

Varga József

asztalos-mester

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Az Arad sz. kir. város által segélyezett

ARADI ZENE-CONSREVATORIUMBAN,

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabdaság-tér 21. sz.)

a beiratások **szeptember 1-től** mindennap d. e. 10—12-ig, d. u. 4—7-ig tartatnak.

Tanítatnak mint főtanszakok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, cimbalom, magánének és minden fuvóhang.
Mint melléktárgyak: zeneelmélet, összhangzat an, zeneszerzés, zenelörténet, karének, kamarazene, zenekariskola és zongoraössziáték
ugyanazon tanterv szerint mint az országos zeneakadémián Budapesten.

TANÁRI KAR:

BAYER-BETTELHEIM IDA, (felügyelő) zon-
gora és zeneelmélet.

KISS KÁROLY, cimbalom.

KLEIN SÁNDORNÉ, zongora.

MÜTTERMÜLLER JÓZSEF, (igazgató) gor-
donka, zongora és kamarazene.

MÜTTERMÜLLERNÉ-LENGYEL ERZSI, zon-
gora és zene elmélet

SPERBER FRIGYES, (igazgató) hegedű, mély-
hegedű és zenekar iskola.

SCHREYER JAKAB, zongora.

UNGER MOR. (igazgató) hegedű, zongora
és zenekar iskola.

WEICHHART AURORA, magán-ének.

Az intézetben a fentebb nevezettek kivül szükség esetén néhány segédtanár is tanít.

Tandij havonként: az alsó osztályokban 10 korona, a felső osztályokban 12 kor., fuvóhangszerekre 3 kor. Előre fizetendő.

BEIRATÁSI DIJ 6 KORONA.

Az igazgatóság figyelemmel kívánja saját érdekükben a növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetése végett beiratko-
zásra mielőbb jelentkezzenek.

1875

Az igazgatóság.